

GU Journalen

NYHETER FRÅN GÖTEBORGS UNIVERSITET JUNI 5/2000

FOTO: HILTIH/GUO

- 3 Antalet långtidssjuka ökar
- 5 GU positivt till friare lärarutbildning
- 6-7 Stress på jobbet slår ut allt fler
- 10 Handels följer inte regelverket
- 11 Ny akademi växer fram
- 13 Många boningar i Andarnas hus
- 14 Rolf Wolff blir ny dekanus

Sociolog med sinne för vad som slår

Det populära Europaprogrammet är Rysslandskännaren Per Månsons senaste hit.

sid 8-9

GU JOURNALEN är en informations- och personaltidning från Göteborgs universitet.

CHEFREDAKTÖR:

Allan Eriksson
Tel: 773 1021
E-post: Allan.Eriksson@adm.gu.se

TF BITRÄDANDE REDAKTÖR:

Eva Lundgren
Tel: 773 1031
E-post: Eva.Lundgren@adm.gu.se

LAYOUT/GRAFISK FORMGIVNING:

Anders Eurén

ANSVARIG UTGIVARE:

Siv Bondenäs Brink

STF ANSVARIG UTGIVARE:

Åke Pettersson

MEDVERKANDE SKRIBENTER:

Peter Olofsson, David Andersson,
Pia Naurin, Britt-Mari Näsström och
Mikael van Reis.

KORREKTUR:

Jenny Löof

ADRESS:

Informationsavdelningen
Göteborgs universitet
Box 100, 405 30 Göteborg
Tel 031-773 1021
Fax 031-773 4354

E-POST:

gu-journalen@gu.se

INTERNET:

http://www.gu.se/aktuellt/GU-journalen

TRYCK:

Arktryckarna AB, Göteborg.
Tidningen trycks på miljövänligt
papper som uppfyller kraven för
Svanenmärkning.

UPPLAGA: 5 800 ex

UTGIVNING: 8 nummer/år.

Nästa GU Journal utkommer i början
av oktoberi.

MANUSSTOPP: 15 september

ADRESSÄNDRING: Gör skriftlig anmä-

lan till redaktionen. För obeställt
material ansvaras ej. Ej signerat
material ansvarar redaktionen för.
Citera gärna, men ange källan.
ISSN 1402-9626

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

REKTOR HAR ORDET

Ett nytt universitet ger oss varken fler studenter eller fler lärare!

I EN DEBATTARTIKEL i GP den 23 maj tar Cecilia Magnusson och Tom Heyman upp behovet av ökad satsning på högre utbildning och forskning i Göteborgsregionen och i Västsverige genom skapandet av ett nytt universitet i Göteborg och Västsverige.

Näringsliv och samhälle behöver otvetydigt mer utbildad arbetskraft, främst inom teknik och naturvetenskap, men även inom andra områden. Enbart fler utbildningsplatser i naturvetenskap och teknik utgör dock ingen självklar totallösning, då studerandeunderlaget sviktar inom dessa områden. Problemen ligger till större delen tidigare i utbildningskedjan: förskola, skola, gymnasium. Detta känner vi till. Såväl Göteborgs universitet som Chalmers ökar sina engagemang inom dessa områden på olika sätt: förberedelse för förskolelärarutbildning med inriktning mot naturvetenskap, naturvetenskapligt resurscentrum mot gymnasieskolan, fortbildningskurser för gymnasielärare, studentambassadörer, niornas dag, ett aktivt engagemang i vetenskapscentrum Universeum, vetenskapsfestivalen etc. Detta är ett engagemang som är ofinansierat enligt nuvarande resurstilldelningssystem.

Ett lika stort problem, som inte uppmärksammas i mediadebatten, är försörjningen av forskarutbildade lärare vid universitet och högskolor och samhälle i övrigt, vilket förutsätter tillgång till kreativa forskningsmiljöer för forskning och forskarutbildning. Slutsatsen blir således att det inte bara behövs fler utbildningsplatser utan också såväl insatser tidigare i utbildningskedjan för att öka studerandeunderlaget och intresset för högre utbildning som en ordentlig satsning på forskningsmiljöerna för att säkerställa

tillgången på forskarutbildade lärare i Göteborg och i Västsverige.

Ett annat allvarligt problem, inoportunt att föra fram, är det växande gapet mellan tilldelade resurser och utkrävda arbetsinsatser. Ersättningen per student och prestation har urholkats med tiden så att inom vissa fakultetsområden upplevs ett ökat utbildningsuppdrag som ett negativt incitament, då man antingen inte kan upprätthålla kvaliteten eller måste ta tid och resurser från annat håll. Samtidigt som utbildningsuppdragen ökat har fakultetsanslagen stagnerat eller minskat. Samtidigt ser vi en dramatisk ökad långtidssjukskrivning bland våra lärare, en dramatisk ökning av diagnosen utbrändhet och en markant ökning av drabbade kvinnor. Vidare har lärartjänstformen (ofinansierad) ställt rättmätiga krav på forskningstid för alla professorer. Allt detta ställer ökade krav på fakulteter och institutioner.

Förslag till åtgärder:

1. Återställ prestationsersättningen per student och prestation till 1993 års nivå i dagens penningvärde.
2. Förstärk universitetens fasta forskningsresurser och inte bara via forskningsråd, stiftelser och fonder. Universiteten behöver inte bara spets utan också bredd för att klara såväl forskarutbildning, grundutbildningens forskningsanknytning som morgondagens spetsområden. Detta är en överlevnadsfråga om högskolelagens inledande kapitel skall betyda något ("Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning", Högskolelag, 1kap., 3§).
3. Göteborgs universitet och Chalmers i samverkan försöker bygga upp en ny IT-högskola för att svara upp mot ett välkänt behov. Konceptet är att utgå

Bo Samuelsson

FOTO: EVA S ANDERSSON

från den breda kompetens som finns inom våra båda organisationer och bygga vidare på dessa. Vi ser en IT-högskola med 4-5 000 studenter på 5-6 års sikt framför oss. Till detta behöver vi utbildningsplatser och såväl Chalmers som Göteborgs universitet har i sina dialoger med utbildningsdepartementet uttalat sådana behov. Vi är övertygade om att vi kan fylla dessa platser med engagerade ungdomar också med hänsyn tagen till jämställdhet och jämlikhet (etnicitet). Det är avgörande att vi får dessa platser.

Slutligen - att bygga upp ett nytt universitet är en mödosam, kostnadskrävande och tidskrävande process vilket inte minst Karlstad, Örebro och Växjö fått erfarat. En rimlig skattning är att ett universitet av Göteborgs universitets storlek tar ca 20-30 år att bygga upp till en kostnad av 2-3 miljarder kr per år.

Ett nytt fristående universitet i Göteborg löser inte dagens kris utan skulle snarast motverka de åtgärdspaket som jag bedömer nödvändiga för en långsiktig lösning.

Jag önskar er alla en skön sommar med lagom blandning av vila och arbete av olika slag.

fria ord

Replik: Min respekt för dig, Sven Lindqvist, sjunker ytterligare efter ditt svar till mig i senaste GU Journalen. Hur kan du påstå att jag varit emot befodringsreformen? Det är en grov osanning. Jag var nämligen den förste som föreslog att den skulle genomföras (debattartikel i Arbetet 950308) och jag har senare försvarat den många gånger, t ex i Dagens Nyheter (981115), särskilt att befodrade professorer skulle ges samma villkor som tidigare tillsatta professorer. Det är bedrövligt med en

vicerektor med ansvar för forskning som inte besvärar sig att kontrollera sina fakta. Till Bo Samuelsson har jag följande fråga. Jag gläder mig självklart åt att du inte underskattar mig som forskare, det var roligt att höra. Men du skriver att du inte vill debattera på den nivå som jag för debatten. Det framgår emellertid inte om du anser nivån för hög eller för låg för din smak. Det vore bra att få veta för om den är för låg lovar jag att försöka bättra mig men skulle

behöva din hjälp med konkreta råd. Vad är det, mera precis, som du tycker jag gjort fel? Om den nivå jag valt är för hög skall jag försöka att skriva mera enkelt, bara du talar om vad det är som varit svårt att förstå. Jag gör med andra ord precis vad du önskar för att vi skall kunna föra denna diskussion - det är bara att säga till.

Vänliga hälsningar
BO ROTHSTEIN

Replik: Om Bo Rothstein är för befodringsreformen är det bra. SVEN LINDQVIST, vicerektor

fria ord Skriv om det som berör dig på universitetet eller svara på andras inlägg. På GU Journalens insändarsida har du som anställd möjlighet att göra din röst hörd. Ta vara på detta tillfälle - du som vill att debatten ska vara levande får också bidra med insändare. Skriv kort och kärnfullt. Helst inte mer än 350 ord, absolut inte mer än 450 ord. Uppge alltid namn och adress. Skicka in ditt bidrag till per e-post till: gu-journalen@gu.se Redaktionen förbehåller sig rätten att korta manus. Manusstopp: 15 september.

Drastisk ökning av antalet långtidssjuka

Allt fler personer sjukskriver sig vid Göteborgs universitet. Mest av allt ökar långtidssjukskrivningen och den slår hårdast mot äldre kvinnor. Men även doktorander drabbas.

PERSONALAVDELNINGEN HAR NU sammanställt sjukstatistiken för år 1999. Den visar att sjukfrånvaron totalt sett vid GU har ökat från 7,3 procent 1998 till 9,7 procent 1999. Under förra året ökade sjukfrånvaron inom samtliga fakultetsområden, med undantag av temanämnden. Den största ökningen är inom de odontologiska, samhällsvetenskapliga och humanistiska fakulteterna samt inom gemensamma förvaltningen och lokalvården.

Omräknat i sjukdagar är det en höjning från 49 377 dagar år 1998 till 66 813 dagar år 1999. För bara tre år sedan låg antalet sjukdagar på drygt 41 000. Statistiken visar tydligt att sjukfrånvaron främst drabbar kvinnor i åldern 55+.

Att sjukskrivningen ökar drastiskt är oroande, menar universitetsdirektör Björn Järbur, som också är ordförande i den centrala arbetsmiljökommittén.

– Det är naturligtvis inte alls bra.

Men det grundläggande problemet är att vi inte får tillräckligt med resurser från statsmakterna för att genomföra våra mål och uppdrag. Om resurserna minskar måste vi acceptera att det får konsekvenser för kvaliteten.

Björn Järbur tror att det kan bli nödvändigt med en kvalitetsänkning, framför allt inom grundutbildningen.

– Vi har ett stort ansvar – både mot staten, mot studenterna och mot allmänna intressen. Jag menar att vi i första hand har ett ansvar mot våra medarbetare. Och gör vi inget åt problemet riskerar vi att bränna ut många av våra anställda i förtid. Om vi inte får tillräckligt med medel, då måste vi säga till statsmakterna att målen inte kan nås.

Som GU Journalen tidigare uppmärksammat har långtidssjukfrånvaron (fler än 91 dagar) för kvinnlig undervisande personal mer än fördubblats på två år. Det har främst skett en ökning bland kvinnor i åldersgruppen 51-60. En överrepresenterad grupp i statistiken är kvinnliga adjunkter inom utbildningsvetenskap, men även till viss del adjunkter inom medicin som kommer från f d Vårdhögskolan.

Långtidssjukfrånvaron är inte bara

en stor kostnad för den enskilde utan även för universitetet.

– I pengar är det inte så allvarligt, även om det kostar mycket att ta in vikarier, säger Björn Järbur. Det man förlorar är kompetens och det är på sikt ett stort bekymmer. Särskilt med tanke på att vi står inför en stor generationsväxling inom några år. Hur ska vi klara av omställningen om de som bär upp verksamheten tvingas sluta i förtid?

En ny tendens är att långtidssjukfrånvaron även börjar märkas bland doktorander. Förra året var 12 doktorander under 35 år sjukskrivna längre än 91 dagar.

– Doktorander har en stressad arbetssituation. Det handlar om unga människor, 25-35 år, som slås ut i början av sin yrkeskarriär. Vi måste agera kraftfullt mot detta. Det är viktigt att handledare och forskarstuderande blir medvetna om problematiken. I dag, när en avhandling ska bli klar på fyra år, då gäller det att ställa realistiska mål, säger Björn Järbur.

ALLAN ERIKSSON

Läs mer på sid 6-7. Tema: Utbrändhet

Planer på ny nämnd stoppas

LUN, lärarutbildningsnämnden, som inrättades av styrelsen för tre år sedan, ska ändras. Men vad som kommer i stället är det ännu ingen som kan ge klara besked om. Enligt Gudrun Balke har diskussionerna forts i det tysta.

FÖRST VAR DET tänkt att nuvarande LUN skulle ersättas av en grupp bestående av tre fakultetsrepresentanter, tre studenter samt tre företrädare för olika intressenter som skola och kommun. Men den proposition om den nya lärarutbildningen som lades fram i slutet av maj riskerar att stoppa planerna.

I propositionen står det att "alla universitet och högskolor där läroreformen får avläggas ska ha ett särskilt organ med ansvar för grundläggande lärarutbildning och för forskning som knyter an till sådan utbildning".

– Hur dessa organ ska se ut finns beskrivet i Högskolelagen. Bland annat ska de bestå av en majoritet lärare som också utser ordförande, säger universitetsdirektör Björn Järbur. Det vi hade velat åstadkomma var en nyorientering med en mer

modern styrorganisation där vi bland annat skulle föra in intressenter från annat håll än universitetet. Propositionen ger uttryck för ett ålderdomligt synsätt när det gäller universitetets ledning, tycker jag.

Nuvarande LUN är inrättat enligt Högskolelagen och består av sju lärarrepresentanter, tre externa ledamöter, där en är ordförande, samt tre studentrepresentanter. LUN ligger direkt under universitetsstyrelsen och inrättades för att föra in lärarutbildningen centralt i GU.

Men LUN kommer trots allt att förändras – även om det ännu inte är klart hur. Eventuellt ska en övergångsorganisation skapas innan definitivt beslut fattas.

– Lärarutbildningen är tänkt att bli hela universitetets angelägenhet på ett annat sätt än tidigare. Och i samband med flytten av Pedagogien till centrum ska också LUN förändras och delvis få andra uppdrag med en mer aktiv förändringsroll.

Den 30 juni går Gudrun Balkes förordnande ut. Hon har varit huvudfördragande i LUN sedan starten 1997 och hon är kritisk till att varken hon

eller nämnden blivit tillfrågade inför förändringarna.

– Jag är mycket förvånad. Jag var helt inställd på att man skulle diskutera LUN:s framtid med mig och i nämnden för att komma fram till vad som varit bra och vad som behöver förbättras. Men varken jag eller nämnden har blivit inbjudna till diskussion om hur organisationen av lärarutbildningen ska förändras. Det var först på fredagen före påsk som jag fick veta att jag inte skulle få fortsatt förordnande. Samtidigt sa man till mig att jag varit väldigt duktig och gjort ett mycket bra arbete, så varför jag ska sluta är lite svårt att förklara. Frågan är också om man känner till alla våra uppgifter och om man har planerat för hur dessa ska genomföras efter 1 juli.

Enligt Björn Järbur har dock LUN:s medlemmar varit underrättade om de diskussioner som pågått i ett års tid.

– Och när vi vet mer om vad som ska hända kommer alla berörda parter att informeras.

Beslut om den nya organisationen väntas fattas den 16 juni.

EVA LUNDRÉN

Bara PC gäller för administrativa tjänster

Rektor har fattat beslut om att endast stödja PC-Windows som teknisk plattform för de administrativa tjänsterna. I praktiken innebär det att alla administrativa användare som i dag sitter med en Mac förr eller senare tvingas byta ut den mot en PC.

Orsaken är att det nya studiedokumentationssystemet Ladok Noveau endast kan köras på PC.

– Vi har länge försökt att hitta en lösning för Mac-användare. Men när Ladokkonsortiet som utvecklar systemet beslöt att lägga ner Mac-stödet för Ladok, då hade vi inget val, säger IT-chef Sven-Elof Kristenson.

Det finns redan nu andra system som bara stöds av PC-miljö, som t ex diabas och fastighetssystem.

IT-chefen anser att det inte är ekonomiskt försvarbart att lägga resurser på att utveckla generella lösningar för både Mac och PC när andra myndigheter och företag inte klarar av det. Dessutom förklarar han att alla programvaror först och främst utvecklas för PC och sedan för Mac.

– Vi ska använda den plattform som är bäst för ändamålet, säger Kristenson. Det blir på sikt också en billigare lösning för universitetet.

För att underlätta omställningen från Mac till PC ger IT-avdelningen och personalavdelningen i försommar och i höst stöd och utbildningar för användare.

Stefan Nilsson fortsätter som dekanus

Dekanus Stefan Nilsson och prodekanus Philip Brenner får fortsatt förtroende. Det står klart sedan naturvetenskapliga fakultetsnämnden hållit val för att utse dekanus, prodekanus och ledamöter för tiden 1 juli 2000 till 30 juni 2003. Till övriga ledamöter i nämnden valdes Juliusz Brzezinski, matematik, Margareta Ekroth Edebo, kulturvård, Ingegärd Eliasson, naturgeografi, Sture Nordholm, fysikalisk kemi, Anna Stina Sandelius, fysiologisk botanik, Maria Sundin, experimentell fysik, och Margareta Wallin Peterson, zoofysiologi.

Kerstin Norén ny prodekanus på hum fak

Valet till humanistiska fakultetsnämnden är också klart. Lennart Olausson fortsätter som dekanus men en nyhet är att Kerstin Norén, universitetslektor i svenska språket, blir prodekanus. Övriga ledamöter i nämnden är Christer Ahlberger, historia, Eva Ahlstedt, avd för franska och italienska, Ken Benson, avd för spanska, Nava Bergman, orientalistiska och afrikanska språk, Alf Björnberg, musikvetenskap, Sally Boyd, lingvistik, Margareta Hallberg, vetenskapsteori, Christian Munthe, filosofi och Thomas Olsson, litteraturvetenskap.

Kognitionsvetenskap

Rektor har inrättat kognitionsvetenskap som huvudämne i kandidat- och magisterexamen.

GU välkomnar en mer flexibel lärarutbildning

Större frihet för lärosätena att själva välja ämneskombinationer.

Det är en av förändringarna i den nya lärarutbildningen som nyligen presenterades vid GU.

REDAN I DAG kan lärosätena välja vilka ämneskombinationer gymnasieskolans lärarstudenter ska läsa. Nu föreslår regeringen att även grundskolelärarutbildningens ämneskombinationer ska bestämmas lokalt av lärosätena.

– Propositionen innebär en möjlighet att tillvarata GU:s resurser, framhåll Mikael Alexandersson, utredningens sekreterare tillika forskare vid GU.

I dag portas vissa ämnen som idé- och lärdomshistoria. I framtiden är det fullt möjligt att GU får lärarspecialiseringar i exempelvis tvärvetenskapliga ämnen eller kanske i specialiseringar som utnyttjar den lokala kompetensen som Göteborgs matematikcentrum erbjuder. Fler institutioner vid GU kan alltså bli engagerade i lärarutbildningen i framtiden.

– Den nya friheten för lärosätena att välja kombinationer ökar även möjligheterna att attrahera fler studenter till matematik och naturorienterade ämnen. Matematik och naturvetenskap är en tyngre ämneskombination än exempelvis matematik och idé- och lärdomshistoria som kanske kan bli en attraktiv variant, illustrerade Nils-Erik Söderqvist från riksdagens utbildningsutskott.

Men att lärarstudenterna i framtiden ska få välja ämneskombinationer helt

fritt tror inte Mikael Alexandersson på. – Vi har många lärarstudenter i Sverige. Då är det viktigt att staten tar ansvar och tillgodoser de behov som finns.

För att göra lärarutbildningen öppnare ska studenten däremot kunna välja sin studiegång successivt under utbildningen. Man behöver alltså inte spika kurser och inriktningar direkt från start.

Den vetenskapliga basen för lärarutbildningen stärks. Anslagen till forskning och forskarutbildning inom utbildningsvetenskap ska öka successivt från 30 miljoner till 150 miljoner kronor under tre år.

Regeringen anser att den forskning som handlar om lärande och skolan i alltför liten omfattning har bedrivits i anslutning till lärarutbildningen. Och den har inte heller nått skolan.

Regeringen hoppas att en ny utbildningsvetenskaplig kommitté ska främja utvecklingen av utbildningsvetenskaplig forskning och forskarutbildning i nära anslutning till lärarutbildningen. Forskningen ska vara relevant för lärarjobbet.

Forskarutbildningen byggs ut för att få fler disputerade lärare både på lärarutbildningarna och i skolan. Även yrkesverksamma lärare ska kunna bedriva utvecklingsprojekt eller forskarutbildning.

Många lärare säger att de fungerar mer som socialarbetare än som lärare. På vilket sätt förbereder den nya lärar-

utbildningen för dessa ofta oväntat dominerande arbetsuppgifter?

– Vi förstärker den verksamhetsförlagda delen och utbildar alla lärarstudenter i specialpedagogik, poängterade Nils-Erik Söderqvist.

Den nya lärarexamen omfattar 120-220 poäng och består av tre områden:

- Ett allmänt utbildningsområde om 60 poäng, varav minst tio poäng bör vara verksamhetsförlagda. Centrala kunskapsområden som lärande, specialpedagogik, barn och ungdomars utveckling och tvärvetenskapliga studier kan ingå. Detta innebär en utbyggnad mot dagens 40 obligatoriska poäng i allmänna ämnen, praktiken inkluderat.
- Inriktningar mot ämne eller ämnesområden om minst 40 poäng varav minst tio bör vara verksamhetsförlagda. Eftersom praktiken förstärks och integreras med ämnesstudierna kan institutionerna vid GU få en aktivare roll för lärarstudenterna i framtiden.
- Specialisering om minst 20 poäng.

Den nya lärarutbildningen stärker alltså allmänna ämnen, i synnerhet praktiken, på bekostnad av rena ämnesstudier. Visserligen har många lärosäten redan i dag en didaktisk tillämpning som "stjäl" poäng från ämnesstudierna, men sällan eller aldrig så mycket som motsvarande de tio praktikpoäng som lärarstudenterna nu ska läsa inom ramen för varje 40-poängare.

Just reduceringen av ämnesstudier har redan innan propositionen kom väckt häftig debatt i landet. Många tycker också att det är trassligt att lärarutbildningen revideras.

När skolan brottas med stora problem – varför inte satsa pengar på barnen och verksamheten hellre än på ytterligare en ny lärarutbildning?

– Visst kan det behövas mer resurser till skolan, men vi har ofta sett att det inte finns något samband mellan mer pengar och kvalitet, motiverade Nils-Erik Söderqvist.

PETER OLOFSSON

Kommunen spår lärarbrist i regionen

En allt större kris inom skolan väntar – antalet utbildningsplatser till grundskolelärare, förskolelärare och fritidspedagoger kommer inte alls att täcka behovet inom göteborgsregionen de kommande tio åren. Men sedan 1997 har antalet utbildningsplatser för just dessa lärarkategorier minskat med 250 helårsstudenter.

ENLIGT EN SKRIVELSE från kommunstyrelsen ser situationen mycket mörk ut för skolan de närmaste tio åren: rekryteringsbehovet av grundskolelärare för göteborgsregionen är cirka 800 per år men bara omkring 300 grundskolelärare per år beräknas examineras.

Situationen är ännu värre för för-

skolan: 600 nya förskolelärare per år skulle regionen behöva de närmaste tio åren. Endast cirka 100 per år beräknas komma ut.

På Pedagogien är man medveten om problemet. Men man kan inte göra särskilt mycket åt situationen.

– Mellan 1997 och 1999 fick vi minskade uppdrag för dessa utbildningar. Det var bara för gymnasielärare som uppdragen ökade något. Man hade beräknat att det inte skulle behövas så många 1-7-lärare och att det skulle bli överskott på förskolelärare.

Dekanus Per-Olof Thång anser att en orsak till lärarkrisen är att det är så svårt att göra prognoser.

– Olika politiska beslut får konsekvenser som är omöjliga att förutse. När det till exempel gäller hur många förskolelärare som behövs påverkas detta av beslut som hur stora barngrupperna får lov att vara, arbetslösas rätt till förskoleplatser, maxtaxa och så vidare. Och utbildningarna tar mellan fyra och sex år, det blir alltså en viss eftersläpning.

Regeringen, länsarbetsnämnden och EU har gått in med medel för att vidareutbilda personer med annan bakgrund till lärare, till exempel akademiker och officerare samt invandrare med utländsk lärarexamen. Man har också satsat på fortbildning av lärare så att förskolelärare och lägsta-

dielärare har fått möjlighet att vidareutbilda sig till 1-7-lärare.

Men trots detta måste en kraftig ökning av antalet utbildningsplatser till, anser kommunen.

– Göteborgs stad har sedan 1998 finansierat cirka 100 utbildningsplatser avseende 1-7 lärare, förskolelärare och specialpedagoger, berättar Jarl Gustafsson på stadskansliet. Det gäller bland annat barnskötare som vidareutbildats till förskolelärare. Ytterligare upphandling planeras under detta år och risken finns att kommunen får ta på sig mycket stora kostnader som egentligen staten borde stå för.

EVA LUNDGREN

Saco anklagar GU för bristande handlingskraft

Antalet lärare och forskare som sjukskrivs på grund av utbrändhet ökar. Men vad gör universitetet för att förhindra och förebygga problemet? Inte mycket, hävdar Saco som efterlyser radikala åtgärder.

– Arbetsgivaren är allt för flat och tar inte sitt ansvar, säger Saco:s ordförande Sören Sagne. Den psykosociala arbetsmiljön måste lyftas fram och beaktas på ett helt annat sätt än vad som sker i dag. Det är bra att företagshälsovården finns, men det måste finnas en betydligt bättre beredskap centralt på universitetet för att i tid fånga upp personer som befinner sig i riskzonen.

Situationen är allvarlig, konstaterar Saco, som har märkt en drastisk ökning av antalet lärare och forskare som hör av sig till kansliet för att de mår dåligt och för att de inte tror att något händer om de protesterar.

– Många anställda upplever att de befinner sig i en gisslansituation. De vågar inte opponera sig mot ledningen av rädsla för att bli stämplade som otillräckliga och för att de inte tror att det leder till några åtgärder.

Saco riktar hård kritik mot GU. Dels för att man inte gör tillräckligt, dels för att dagens arbetsmiljöorganisation inte fungerar. Problemet är att ansvaret för arbetsmiljöfrågor är delegerat till lokala arbetsmiljökommittéer, menar Sören Sagne.

– De lokala kommittéerna har inte makt och befogenheter. I dag kartlägger man problemen, men man följer

inte upp och framför allt händer ingenting. Dagens system omöjliggör insatser och den kompetens som finns här och där utnyttjas inte.

Universitetsdirektör Björn Järbur, som är ordförande i centrala arbetsmiljökommittén, håller delvis med om att det är en brist att de lokala arbetsmiljöombuden inte kan ställa krav på uppföljning och resultat.

– Nu ska det bli ändring på det, säger Järbur som föreslår att nämnderna får det fulla ansvaret för arbetsmiljön. Ett nytt lokalt arbetsmiljöavtal ska arbetas fram, där det lokala ansvaret stärks.

Saco är positiv till arbetsgivarens initiativ, men tycker inte att det räcker. Facket kräver att GU inrättar en övergripande organisation som har det yttersta ansvaret för psykosociala frågor. Denna organisation ska kunna ingripa mot brister inom fakulteterna och vara ett stöd för lokala kommittéer.

– Järburs förslag innebär att man reducerar antalet kommittéer något. Men risken är att det blir för spretigt, det måste finnas någon form av kompetens centralt som kan agera kraftfullt och slå näven i bordet, om så behövs. Vi ser, till skillnad från arbetsgivaren, arbetsmiljön som en universitetsövergripande fråga.

Om ansvaret delegeras till nämnder får inte arbetsmiljöarbetet den tyngd och kraft som behövs, befarar Saco.

Björn Järbur är tveksam till förslaget att inrätta ett centralt maktorgan. Han

tror inte alls att handlingskraften försvagas om ansvaret läggs på nämnder.

– Man kan aldrig se arbetsmiljön som en isolerad företeelse. Arbetsmiljöfrågor hänger ihop med hur man organiserar arbetet och vilka beslut man fattar om resurser, och dessa frågor ska därför hanteras så nära verksamheten som möjligt. Att tvinga fram beslut ovanifrån är omöjligt.

Vilka åtgärder planerar GU? Sören Sagne läser högt ur GU:s framtidsdokument, Verksamhetsplanen 2000-2002, där det i kapitlet om personalfrågor står: "Universitetet har under flera år arbetat förebyggande med arbetsmiljöutbildningar, internkontroll och stöd från företagshälsovård".

– Att GU arbetar förebyggande, det ifrågasätter vi, säger Sören Sagne. Varför står det inget om att läget är oacceptabelt och att man måste ta i tu med problemet?

Det stämmer inte, hävdar Björn Järbur. Han undrar om Sagne har läst hela kapitlet.

– Det står faktiskt en hel del om vilka åtgärder som planeras. Bland annat står det att vi ska intensifiera arbetet med förbättringar av arbetsmiljön och fortsätta med arbetsmiljö- och ledarutbildningar. Till hösten planerar vi seminarier på temat utbrändhet med fakultetsnämnderna.

Järbur poängterar att Verksamhetsplanen ska ses som ett övergripande dokument. Utifrån den ska respektive fakultet och enhet formulera detaljerade mål.

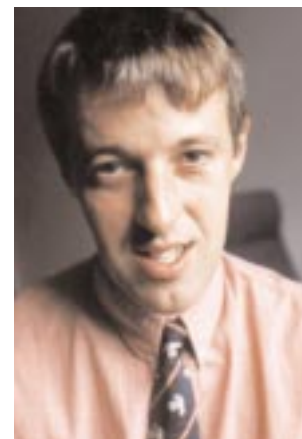
Dessutom är orsakerna till utbrändhet komplexa, framhåller Järbur, då det både är en fråga om resurser och hur man organiserar arbetet.

– Eftersom det är många olika orsaker är det viktigt att sätta in ett batteri av olika åtgärder.

Om universitetet ska arbeta mer aktivt med arbetsmiljöfrågor, kräver det inte ytterligare resurser?

– Ja, det är klart. Men ser man krast på situationen har vi de resurser vi har i dag. Vi måste försöka prioritera dessa frågor, på bekostnad av något annat, säger Björn Järbur.

ALLAN ERIKSSON

Universitetsdirektör Björn Järbur medger att beredskapen är bristfällig.

Dålig beredskap när hälsan tar stryk

Beredskapen att fånga upp medarbetare i riskzonen är dålig. Universitetet måste satsa mer resurser på personalvård och börja arbeta med generationsväxling. Det kräver OFR/S-Läraryrket.

INGVAR KARLSSON ÄR universitetsadjunkt på Pedagogien och arbetar med psykosociala frågor för OFR/S. Han är bekymrad över situationen att lärare och forskare har fått en allt tyngre arbetsbörda.

– De som bär upp verksamheten i dag orkar snart inte längre. Stressen blir bara värre och värre. Ökade krav och allt mer undervisning gör att hälsan till slut tar stryk.

– De som känner att de är på väg att gå in i väggen har ingenstans att vända

sig. Problemet är att det inte finns några naturliga arbetsplatser där man tar upp frågorna. Det finns ingen beredskap att fånga upp dessa människor i tid innan det har gått för långt.

Sjukskrivningen och utbrändheten är ett särskilt stort problem på Pedagogien, institutionen för samhällsvetenskap, Musikhögskolan och den vårdvetenskapliga sektionen, menar Ingvar Karlsson.

– En förklaring är att det är verksamheter med mycket undervisning och lite forskning. Det finns små möjligheter att omfördela arbetet mellan de som undervisar och de som forskar. Den dåliga ekonomin slår därför extra hårt mot verksamheter som har mycket undervisning.

Ingvar Karlsson är kritisk mot universitetet för att man inte har tagit konsekvenserna av det ökade studentantalet och de minskade resurserna.

– Ytterst handlar det om pengar, säger han. Satsa mer resurser eller minska utbildningens kvalitet. Ett alternativ är att minska undervisningen och handledningen, men frågan är hur det ska gå till när det finns kvalitetskrav.

OFR/S anser trots allt att GU uppmärksammar problemet, men efterlyser kraftfulla åtgärder. Man kräver att GU inrättar en organisation centralt på universitetet som aktivt arbetar med dessa frågor. Ett annat förslag som OFR/S driver är att satsa resurser på en generationsväxling, där yngre

medarbetare kan lära sig av de äldre och successivt slussas in i undervisningen.

– Om vi inte gör något åt det nu, kommer det att bli ett jättestort problem i framtiden. När det är dags för de stora pensionsavgångarna blir bördan ännu större för dem som är kvar.

OFR/S framhåller att det måste finnas ett samlat ansvar och ett delegerat ansvar för arbetsmiljöfrågor.

– Det är viktigt att det finns en bred kompetens centralt på universitetet, som kan fungera som en stödfunktion för fakulteterna. Sedan måste det finnas olika lösningar på olika fakulteter, framhåller Ingvar Karlsson.

ALLAN ERIKSSON

Utbrända lärare brinner för sitt jobb

Arbetet är tidspressat och antalet arbetsuppgifter blir allt fler. Studentgrupperna blir större och mer och mer av det pedagogiska förberedelsearbetet måste göras på fritiden – utan betalning. Håller lärare och forskare på att förlora kontrollen över sitt arbete?

Ja, det finns en del som tyder på det. De senaste åren har symptomen på utbrändhet ökat markant, skriver företagshälsovården Feelgood (f.d. Göteborgshälsan) i sin verksamhetsredovisning. Lars Berndtsson, som arbetar som beteendevetare, berättar att allt fler kommer till företagshälsovården för att de inte mår bra och känner symptom på utbrändhet. Särskilt bland lärare och forskare har det ökat kraftigt.

– Många har en diffus känsla av att de inte mår så bra. Allt för ofta är den springande punkten arbetet. De flesta brinner för sina jobb och trivs med arbetsuppgifterna, även om det är stressigt. Men trots att de tycker att det är kul blir det för mycket, och i det långa loppet blir arbetsbördan en hälsofara.

– Men att vara stressad behöver inte alls innebära en hälsofara. Stress kan vara både positivt och negativt, de är två sidor av samma mynt. Om man aldrig får tid för vila och återhämtning, då mår man till slut dåligt.

Den som befinner sig riskzonen har ofta svårt att säga nej och att sätta gränser. Arbetet tar allt för mycket tid. Även det privata livet och familjen blir lidande, menar Lars Berndtsson.

– När det går för långt använder man den privata tiden som en buffert för allt det man inte hinner med. Det är legalt att stanna kvar på jobbet, men inte accepterat att gå hem tidigare.

Lars Berndtsson tycker att det finns en naturlig förklaring till den ökade sjukskrivningen: Studentantalet har ökat drastiskt och antalet lärare har inte ökat, utan snarare tvärtom. Universitetet har även rationaliserat bort mycket servicepersonal. En annan förklaring, som Berndtsson pekar på, är att de centrala anslagen minskat och lärare och forskare måste lägga ner allt mer kraft på att jaga pengar till projekt.

– Problemet är att många lärare inte har tid till förberedelser och kompetensutveckling.

Men bilden är inte bara mörk. Det finns en ökad kunskap och medvetenhet om problemet i dag, allt fler vågar prata öppet om utbrändhet, det är inte längre något fult, berättar Berndtsson. Han vet att symptomen på utbrändhet har ökat, men att det blivit fler fall beror också på att det har funnits ett mörkertal tidigare.

Detalj ur Roy Fribergs "Färdskrivare", Artisten.

– Det positiva är att universitetet har börjat arbeta förebyggande. Ledarskapsutbildningar för prefekter har fungerat bra. Men dilemmat är att prefekter ofta byts ut och då finns inte kompetensen kvar på den stolen.

Vad tycker du om universitetets delegerade arbetsmiljöansvar?

– Operativt är det bra, men jag efterlyser den exekutiva makten. Det finns klara brister när det gäller avstämning och uppföljning. Tråkigt nog är fakulteterna ibland skeptiska till en central organisation för man upplever det som att centralmakten griper in. Men så behöver det inte vara.

Lars Berndtsson önskar också att fler prefekter tog frågan på större allvar. Men han har samtidigt förståelse för att de inte orkar lägga ner den kraft och energi som behövs för att lösa arbetsmiljöproblemen.

– Faktum är att insatser för att främja arbetsmiljön inte ger klirr i kassan. Det är underordnat mot behovet att dra in pengar. Därför tycker jag att det vore bra om det inrättades en specialistfunktion centralt som aktivt och kraftfullt kunde arbeta med psykosociala frågor.

ALLAN ERIKSSON

FAKTA/Utbrändhet

Företagshälsovården har främst märkt en ökning av symptomen på utbrändhet bland forskare, lärare och doktorander. Lars Berndtsson uppskattar att 50-60 procent av alla besök hos företagshälsovården har stressrelaterade orsaker.

Varför söker man hjälp hos företagshälsovården? Orsakerna varierar något mellan yrkesgrupperna:

- Teknisk-administrativ personal söker främst på grund av överbelastning och trötthet, att det är "få personer till för mycket arbete".
- Forskare och lärare upplever ofta en otrygghet i sin anställning. De tar på sig för mycket arbete, säger inte nej och sätter inga gränser – för att på sätt hop-pas på fortsatt anställning. En särskilt utsatt grupp är vikarier och timanställda i åldern 50+. Eftersom många av dem är mycket specialiserade inom sitt område är de oroliga för att de inte ska få något annat jobb.
- Doktorander söker främst för att de känner sig stressade, vilket orsakas av bl.a. höga ambitioner, osäkerhet och brister i handledningen. De har svårt att sätta gränser och vill absolut inte visa sig svaga i en organisation som upplevs som elitistisk. Några nämner att 4-års gränsen för doktorandstudier är stressande.

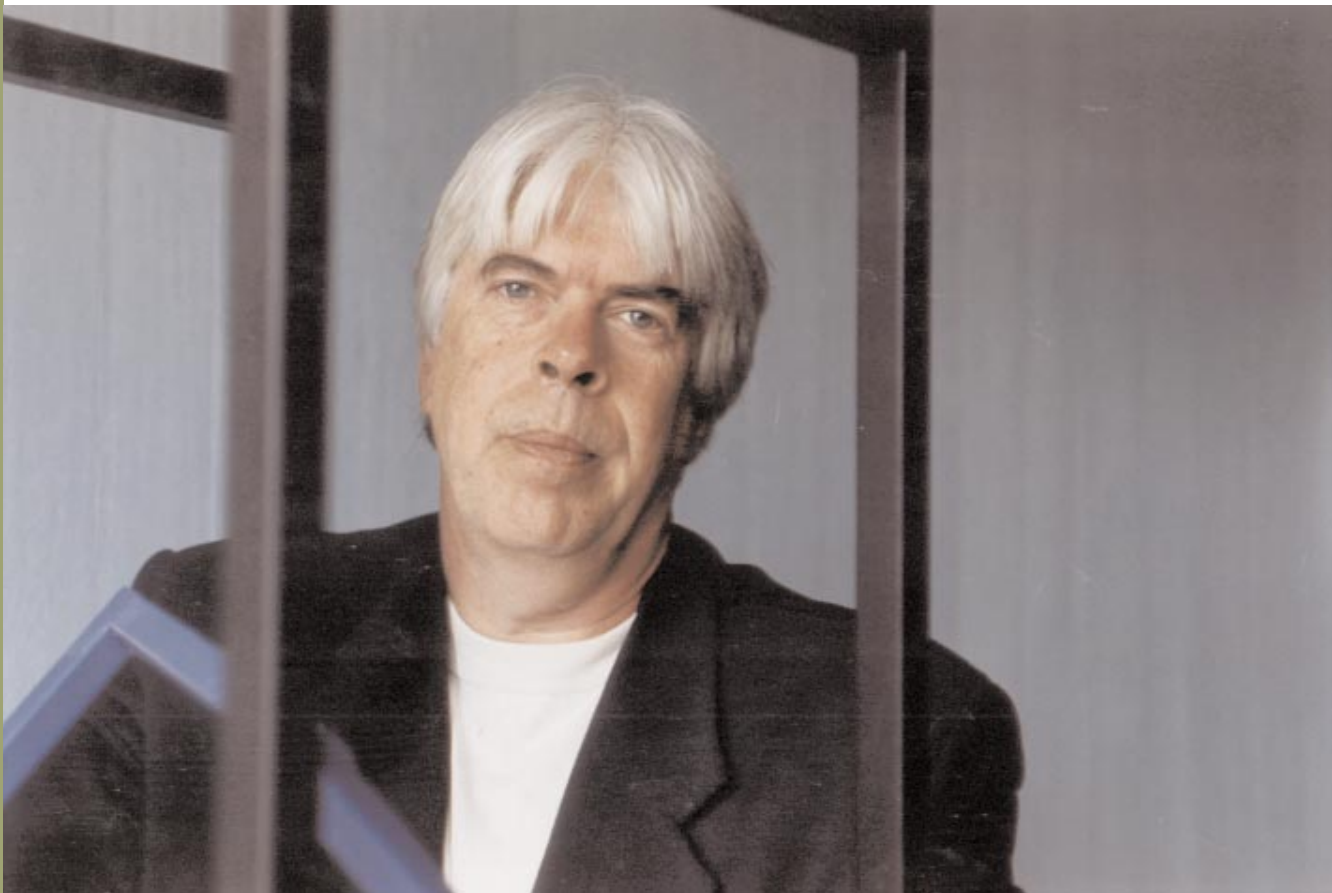
Notiser

Kvinnor drabbas mest

I Västra Götaland har antalet långtidssjukskrivna ökat med 50 procent på fyra år. De som slås ut är oftast medelålders kvinnor som lider av stress, utbrändhet, värk i rygg, axlar och nacke. Kostnaderna för sjukskrivningarna i länet ökade bara i fjol med nära en miljard kronor. (Källa G-P 3/2)

Fler slås ut

I dag blir allt fler människor sjukskrivna och sjukskrivningsperioderna är långa. Det konstaterar Riksförsäkringsverket (RSV) som har analyserat orsakerna till varför sjukskrivningarna ökat kraftigt de senaste åren. En huvudförklaring är att sjukskrivningar beror på ett hårdnande arbetsklimat som genererar stress och andra symptom. En annan förklaring är att allt fler vågar sjukskriva sig i en högkonjunktur utan rädsla för att förlora jobbet.

Popmanagern som blev sociolog

TEXT: PIA NAURIN
BILD: HILLEVI NAGEL

Per Månsons tjänsterum vetter mot gården, där Haga byggts samman med universitetet, och den före detta arbetarstaden möter kunskapsstaden. På väggen har han nålat upp en karta över Ryssland och på dörren sitter ett litet meddelande skrivet med svarta kyrilliska bokstäver, frågan är vad det betyder?

Egentligen skulle den här artikeln kunna börja ungefär där Vasagatan korsar Avenyn. Just denna sista tisdag i maj sker här ett möte mellan årets nybakade studenter och de redan etablerade, som på sitt vanliga dödsföraktande sätt susar fram i Vasagatans allé. Cykelbanan mynnar i Sprängkullsgatan där Handelshögskolan och Samvetet, samhällsvetenskapliga institutioner, ligger. Med all säkerhet kommer några av de där vitmössade som euforiska far runt i bilar och för oväsen att till hösten hamna hos Per Månson och de andra på sociologiska institutionen, ingång Skanstorget. Sociologi hör till de populäraste ämnena just nu. Det beror på att globalisering och inter-

nationalisering föder ett sug efter kunskap om hur saker och ting hänger ihop, säger Per Månson. Sociologin kan, utan pretentioner på absolut sanning – tanken på absolut sanning är mycket osociologisk – lära oss att se sammanhang i kaoset, menar han. Värdefrågorna, miljöförstöring, genteknik, etikfrågor, ligger också i tiden.

Unga människor letar förklaringsmodeller. Men hur tar universitetet hand om dem? De yngsta har svårare än de äldre att anpassa sig till universitetsstudier, säger Per Månson.

"Ensamma och osäkra kommer de från gymnasiets fasta struktur, ofta direkt från föräldrahemmet. Efter en termin är kanske 110 av de 160 i gruppen kvar. Vart har de andra 50 tagit vägen? Man borde ringa upp dem och fråga: Hur mår du? Men vi har inte tid. Vi är dåliga på att ta hand om dem, jättedåliga."

En orsak är, menar han, att grupperna är för stora. Så många studenter som möjligt ska klämmas in, för ekonomins skull. "Visserligen kan det vara roligt att stå och glänsa och föreläsa för 160 personer, men hur fan ska jag kunna få kontakt med dem?"

För femton år sedan skrev Per Månson boken

Båten i parken, en introduktion till samhällsstudier. Under årens lopp har den tryckts i 50 000 exemplar. Den används i Finland, Norge och är översatt till ryska; nyligen kom den i ny reviderad upplaga. Mitt livs lyckträff, kallar han den.

I "Båten i parken" kan man bland annat lära sig att dramaturgisk sociologi är en riktning inom sociologin, som liknar samhället och det sociala livet vid en teater. Liksom på teatern finns i det sociala livet en scen, aktörer, framträdande, bakre regioner och rollspel.

Om man tänker sig att man sätter sociologen Månson själv på det sociala livets scen, vad ser man då?

En man med många roller framträder, vars avhandling handlar om Marx, och som strax före Sovjets fall tar sig för att i Moskva avslöja för ryssarna att ikonerna Marx var otrogen mot sin fru.

Till bilden hör också att han varit popmanager och läskrivare, att han förutom läroböcker skriver skönlitteratur, och att han det senaste decenniet engagerat sig i Rysslands- och Östeuropaforskning, vilket även resulterat i ett antal tidningsartiklar.

Han placerar sig alltså på vänsterkanten, men ser svårigheterna för forskaren att ta öppen politisk ställning. "Skeva förhållanden mellan värderingar och fakta kan orsaka jätteproblem".

Det var den där Marx-föreläsningen i Moskva som fick in honom på Rysslandsspåret. I slutet av 80-talet höll han ett par kurser på den marxistiska folkhögskolan Bona. Ett par killar som skulle vidare till Moskva bjöd honom att hälsa på:

"Jag tänkte att jag kan lika gärna fara till månen, men efter ett tag kom jag iväg. Jag höll en föreläsning om modern sociologisk teori som ledde vidare till en extraföreläsning om Marx. Då jag tog ner statyn, kan man säga, och berättade om det som propagandan i Sovjet hade förtigit."

Per Månsons föreläsning väckte ett enormt uppseende; en svensk professor säger att Marx hade en oäkta son. Institutet för marxism-leninism protesterade: Det är bara borgerligt förtal.

Efter det har det rullat på med Rysslandskontaktarna. Per Månson har numera ett finger med lite varstans där Rysslandsforskning bedrivs.

Han är också en av dem som i höstas drog igång det nya Europaprogrammet vid Göteborgs universitet, en unik fyraårig magisterutbildning som bygger på ett tvärvetenskapligt samarbete mellan humanister och samhällsvetare.

I utbildningsprogrammet kan man läsa om inriktningen: "De viktigaste tendenserna i Europa - såväl EUs uppbyggnad och utvidgning som omvandlingen av länderna i Östeuropa - behandlas utifrån flera perspektiv: Historiskt, politiskt, ekonomiskt, socialt och kulturellt."

Åtta ämnen samarbetar i programmet.

Per Månson berättar att han fick idén när han började jobba med kurser på CREES, centrum för studier av Ryssland och Östra Europa. "Vi har haft en tendens att behandla länderna i Östeuropa i klump, att inte se skillnaderna. Det slog mig att det skulle vara bra med ett mångvetenskapligt utbildningsprogram som inkluderar inte bara EU, utan hela Europa, från Ural till Atlanten, från Nordkap till Sicilien.

Jag satt en kväll och grunnade över detta och nästa dag berättade jag för en kollega att jag fick en galen idé igår. Lyssna nu, sa jag, är den galen så säg till. Prata med Rutger, sa han. Och på den vägen är det."

(Statsvetaren Rutger Lindahl innehar Jean Monnet-professuren, som följer av att universitetet via EU fått status som "Jean Monnet European Centre of Excellence", för sin framstående Europaforskning.)

Det visade sig att det fanns någon sorts magi i själva namnet Europaprogrammet. Intresset är enormt, eller som Per Månson uttrycker det: "Programmet har blivit en hit."

Han fortsätter: "Det visste jag från den stunden jag fick idén."

Månson beskriver sin levnadsbana med viss sociologisk inlevelse, "jag fångas av min egen berättelse," säger han, och fortsätter: "vad är ett liv?" Samtidigt poängterar han att han faktiskt föredrar en plats i de bakre regionerna framför strålkastarpositioner på "det sociala livets scen".

När han kom till Göteborg 1967 såg staden ut på ett annat sätt än i dag. Samvetet på Sprängkullsgatan fanns inte, däremot skulle det svenska världssamvetet snart explodera i 1968 års studentrörelse, och då stod Per Månson alltså där, om inte på barrikaderna så rätt nära i alla fall. En social rörelse var igångsatt.

I boken *Båten i parken* förklarar han vad en social rörelse är: Människor som kollektivt (inte alltid fysiskt tillsammans) strävar efter att driva sociala och politiska frågor för att förändra samhället.

Sociologin var starkt kopplad till studentrevolten, "hela vänsterrörelsen är ett sorts sociologiskt tänkande", förklarar han.

Men 1967 var det lugnt. Den unge popmanagern från Motala hade vaga föreställningar om vad han skulle utbilda sig till. "Tiden var så annorlunda. Nu tänker ungar redan när de är 15 på vad de ska bli. Det är fruktansvärt stor skillnad. Lite tragiskt, tycker jag."

Popmanager blev han av en slump: 1963 skulle ett popband debutera i hans skola, men ingen vågade presentera dem för alla var så blyga. "Då klev jag upp på scen och sa, att här kommer Motalas svar på Beatles, The Beathovens! En Barnens dags-arrangör ringde upp efteråt och ville hyra bandet. Jag kände inte de där killarna, men på rasten i skolan gick jag fram till dem och sa, att vill ni ha ett jobb, så. Det ville dom."

Efter ett tag hade Per Månson sju - åtta band i sitt stall, "det var de där åren allt hände, vi fick resa runt mycket." Sommaren 1965 var han ute med Hep Stars. Per Månson, som är en lång och kraftig karl, fick till uppgift att hålla i högtalarlådorna som sologitarristen stod på, "så att han inte skulle trilla ner när han rockade loss." De första åren i Göteborg tonade popintresset av, men han lyckades i alla fall hamna i samma soffor som Jimi Hendrix på Cue Club en gång.

Per Månson fann tidigt att "det är kul med människor". Ämnesvalet var inte svårt. Sociologi stämde med hans sätt att tänka, säger han, det kändes rätt.

Studenterna hade ett annat förhållningssätt till världen på den tiden, tycker han. Livet var evigt och framtiden öppen. "Jag skulle aldrig drömma om att gå och begära tjänsterum när jag blev doktorand. Inte tänkte man på vilken lönegrad man skulle hamna i heller. Det var på gott och på ont..."

Frampå 70-talet, då Per Månsons hållit på några år, influerades sociologin av en stark psykologiserande väg, "lär känna dig själv" och gruppterapi kom på modet. Då fick ämnet sociologi problem, säger han. Det blev svårare att hävda det sociala samhällets betydelse. Med 80-talet kom så vägen av ekonomiskt tänkande. "Man fick tre frågor av studenterna: Kommer det här på tentan? Får jag jobb på det här? Vilken lönegrad hamnar jag i? Det som var sociologi, som jag tyckte var så roligt, var inte längre lika

intressant. Allt skulle vara instrumentellt, till nytta för något."

Hans intresse för ämnet svalnade. Han hade redan börjat skriva skönlitteratur - den roman som kom ut heter *Det andra livet* - han for till Stockholm, gick på Dramatiska Institutet, var inblandad i flera skivproduktioner.

"Jag trodde inte jag skulle återvända till Göteborg. Men en dag sa min mamma till mig: Jag tycker att du ska göra klart din avhandling. Och då gjorde jag det."

Att pappa läste mycket och att mamma var lärarinna hade betydelse.

Han inleder boken *Båten i parken* med en dikt som samtidigt är en metafor. Det vållade viss uppståndelse, när boken kom ut. Man kan väl inte ha en bok i vetenskap som börjar med en dikt, fanns det de som tyckte. "Men det är just det som är poängen. Nu är dikten det första studenterna läser. I gruppdiskussionerna kan man sedan ställa frågan; vad handlar dikten om? Och sedan kan man starta ett samtal."

Skrivandet är viktigt för honom. Nästan allt blir till slut en text, menar han. Att skriva enkelt om det svåraste är kanske det allra svåraste. "Alltför sällan tar vi upp: Hur skriver man? På grund av resursneddragningar har vi inte längre plats för traditionella tentor på institutionen. För att de inte ska missa skrivandet, får de nya studenterna istället lämna en text varje vecka, som sedan kommenteras av seminarieleddaren. Det har blivit väldigt lyckat."

Ryssland och vad som händer där, ligger honom varmt om hjärtat. Han försöker lära sig ryska, det är svårt, säger han, men han kämpar. Hjälp får han av sin ryska sambo Ludmila, som är korrespondent för en rysk nyhetsbyrå. Kanske är det ett meddelande från henne som sitter på hans dörr? Frågan kvarstår; vad står det?

FÖDD: I Motala för 54 år sedan.

Pappa jordbrukare, mamma lärarinna.

TITEL: Docent. "Tack vare mamma."

AVHANDLING: "Från Marx till marxism.

En studie av Karl Marx och marxismens framväxt". En uppföljning är på gång med arbetsnamnet: Förlorad utopi Sovjetunionen 1922 - 1991

FAMILJ: Två döttrar. Sambon Ludmila.

LÄSER: Studenternas uppsatser tar mycket tid från Tunström och de andra.

FAVORITMAT: Fredagskvällarnas räkor på en bit rostad bröd och ett glas vitt vin till det.

FRITIDSINTRESSE: Trädgårdsskötsel vid det lilla huset i Bohuslän.

Handels bryter mot GU:s regelverk

Senast tre veckor efter examinations-tillfället och minst sju dagar före förnyad examination ska en student få veta sitt studieresultat. Så står det i den regelsamling för studier vid GU som styrelsen antog den 28 januari i år. Men alla lärare ser inte reglerna som bindande.

HANDELSHÖGSKOLANS studentkår, HHGS, har anmält nationalekonomiska institutionen till redaktionskommittén för lokalt regelverk. Anledningen är att när man gick ut till studenterna och berättade om treveckorsregeln så protesterade prefekten Gunilla Bornmalm-Jardelöw. För nationalekonomiska institutionen är det fyra veckor som gäller, menade hon.

– Det är anmärkningsvärt när prefekten för nationalekonomiska institutionen, som dessutom sitter i universitetets styrelse och har varit med om att fatta beslut om det nya regelverket, påstår att dessa regler inte gäller, säger kårordförande Lars Äng. Om det är sant att institutionen fattat beslut om att reglerna inte ska gälla här, då borde det framgå av de protokoll som finns från styrelsemötena för vårterminen 2000. Men där finns det ingenting om några sådana beslut.

Gunilla Bornmalm-Jardelöw anser att treveckorsregeln är mindre viktig än den del av regelverket som säger att studenterna har rätt att få sitt studieresultat senast sju dagar före ny tenta. – Redan när styrelsen fattade beslut

om treveckorsregeln deklarerade jag att det här inte kommer att gå fullt ut. Det är meningen att regelsamlingen ska utvärderas nästa år och då kommer det att framgå vilka regler som inte fungerar.

Även vid företagsekonomiska institutionen protesterar studenterna. Det gäller en kurs i företagsredovisning där de fått vänta i drygt fem veckor på resultatet av den första praktikövning.

– Man måste få respons på det man har gjort, säger Tristan Truffe, vice ordförande för personalvetarnas programförening Pegasus. Det gäller ens förståelse av kursen, har man gjort något fel eller missuppfattat något måste man ju få veta det inom rimlig tid.

Men Märta Hammarström, studie- rektor på Handels och ansvarig för kursen, anser att institutionen gör allt för att hålla treveckorsgränsen. Dessutom menar hon att skälet till att studenterna protesterat är att de vill veta sina resultat så snabbt som möjligt för att slippa göra nästa praktikfall.

– Det är en sorts taktikläsning och sådant tycker jag inte man kan ställa upp på. Dessutom tycker jag inte ni ska skriva om det här.

Sedan mitten av maj finns en redaktionskommitté dit den som är missnöjd med reglerna kan vända sig. Kommittén består av två lärarrepresentanter, två studentrepresentanter samt rektor.

EVA LUNDGREN

Vicerektor gläds åt ny utredning

Att Sverige blivit ett allt mer mångkulturellt samhälle avspeglas dåligt inom högskolan. Där är också den sociala snedrekryteringen stor. Det är sex till sju gånger vanligare att barn till akademiskt utbildade föräldrar skaffar sig högre utbildning än att barn till lågutbildade gör det.

DET KONSTATERAR Boel Flodgren, rektor vid Lunds universitet, som på regeringens uppdrag utrett frågan om social och etnisk mångfald i högskolan. För att bryta mönstret vill hon att regeringen avsätter betydande resurser – 500 miljoner per år under fem år.

Flodgren vill införa en obligatorisk introduktionskurs för nya studenter. Målsättningen skall vara att överbrygga klyftorna mellan högskolans och gymnasiets studiekultur. Studenterna skall utveckla sitt kritiska tänkande och få kunskap om hur olika vetenskapliga discipliner arbetar. Som ett pilotprojekt skall till en början ett tiotal universitet och högskolor anordna en obligatorisk 20-poängs introduktionskurs.

Personer som saknar behörighet eller tillräckliga kunskaper skall också få möjlighet att gå en extra college-termin. Dessutom förordas större satsningar på svenskundervisning i högskolemiljö och att 10 miljoner avsätts för forskning om mångfald inom högskolan.

Ann-Mari Svennerholm, vicerektor med ansvar för jämlikhets- och jämställdhetsfrågor vid GU, är positiv till Flodgrens utredning. Särskilt lyfter hon fram inriktningen på att förbättra kunskaperna i svenska.

Hon välkomnar även förslaget att göra urvalskriterierna mer flexibla.

Vicerektor Ann-Mari Svennerholm

Det är också bra att studenter får möjlighet att gå en introduktionstermin. Om den skall vara obligatorisk för alla är hon dock mer tveksam till. Hon pekar på att man bör lösa frågan om studiefinansiering. Alla studenter är kanske inte beredda att lägga till ytterligare en termins studieskulder.

– Det är också väsentligt att öka kunskapen om universitetet. Många gymnasieelever har vaga begrepp om vad högskolestudier innebär. Steget till universitetet behöver inte vara så stort som många föreställer sig. För att nå ut med informationen krävs ett ökat samarbete med gymnasieskolan.

Svennerholm understryker att högskolorna måste tilldelas extra resurser för att kunna genomföra förslagen. Det är inte möjligt att klara det inom ramen för den nuvarande ekonomin. Ytterligare åderlätningar inom t ex humaniora kan inte bli aktuella.

DAVID ANDERSSON

Nytt supportavtal för hemdatorpaket

När LapPower i våras gick i konkurs stod samtliga hemdatorlångtagare helt utan service och garanti. GU har nyligen tecknat avtal med ny leverantör.

UNIVERSITETETS LEVERANTÖR AV hemdatorer LapPower AB gick i konkurs den 20 april. Från den dagen upphörde universitetets avtal med LapPower att gälla, och användare som har fått problem med sina datorer eller råkat ut för inbrott i sina hem har snällt fått vänta. Någon hjälp har inte kunnat ges.

Fastighetsavdelningen har nu upphandlat ett avtal med ny leverantör omfattande telefonsupport, service och garanti för PC- och Macdatorpaket, med precis samma villkor som utlovades vid erbjudandet. Den nya leverantören heter PCRData AB (ingår i Dialect Computer Centre) och ligger på Rosenlundsg. 4.

Beskedet om LapPowers konkurs kom som en överraskning för GU.

Att företaget går i konkurs bara ett år efter hemdatorköpet tyder det inte på att ni har gjort en dålig granskning av företagets ekonomi?

– Nej, egentligen inte, det visar hur snabbt det kan gå i den här branschen, säger Magnus Lindgren, informatör på upphandlingsenheten. Det kunde vi inte förutse. Vi gjorde en noggrann prövning av företagets finansiella styrka och stabilitet, och den visade på god ekonomi. Det var först vid företagets delårsbokslut några månader senare som man kunde se vissa problem.

Per Arnevall på personalavdelningen beklagar att vissa användare har drabbats.

– Vi har hamnat i en besvärlig sits, säger han. Skälet är att vi inte har vetat vad vi ska göra och vem användarna ska vända sig till. Det är tråkigt att vi inte har kunnat ge raka besked.

Nu ska problemet förhoppningsvis vara löst. Men flera frågetecken återstår som ett resultat av LapPowers konkurs.

– Ansvarlet ligger nu hos konkursförvaltaren, säger han. Vi vet inte vad som kommer att hända. I vad mån vi får ersättning, står skrivet i stjärnorna.

– Vi är inte ensamma. Det är många kommuner och statliga verk som tecknat avtal med LapPower och för konkursförvaltaren handlar det om att hitta en gemensam lösning.

Men att teckna ett nytt serviceavtal med en annan leverantör innebär ökade kostnader för universitetet. I fasta kostnader handlar det om närmare 525 000 kr. Vad slutnotan hamnar på beror på hur många datorer som behöver repareras.

Kommer det att innebära att hemdatorlångtagarna nu får betala mer för paketet?

– Nej, absolut inte, säger Per Arnevall. Den enskilde kommer inte att drabbas. Vi kommer att driva skadeståndskrav mot LapPower för att få tillbaka så mycket som möjligt, men om det inte blir någon ersättning står universitetet för extra kostnader.

ALLAN ERIKSSON

Ytterligare information finns på: <http://hemdator.adm.gu.se>

Kunskap över gränser

Universitetet är i grunden uppbyggt i discipliner. Många utbildningar däremot är mer eller mindre transdisciplinära. Det var denna insikt som gav upphov till tankar på en ny hälsovetenskaplig akademi.

- Vi tyckte att det var kunskapsbildningens villkor som skulle bestämma de organisatoriska ramarna i stället för tvärtom, säger rektor Bo Samuelsson.

En utredning om en ny organisation för att förbättra samverkan mellan de olika hälso- och sjukvårdsutbildningarna tillsattes av universitetsstyrelsen år 1996. Det gällde Vårdhögskolans införlivande med universitetet, samverkan med Nordiska hälsovårdshögskolan, relationer till sjukvården och samhället i övrigt.

- Det vi först diskuterade var om det över huvud taget fanns något man kunde beskriva som hälsovetenskaplig kunskap. För att ta reda på detta kartlade vi all utbildning och forskning inom dessa områden och drygt 800 forskningsprojekt klassificerades.

Kartläggningen visade att det fanns stora skillnader mellan olika utbildningar - läkarstudier till exempel ägnar sig i huvudsak åt studier inom biologi medan sjuksköterskor läser mest beteendevetenskap.

- Vi började fundera över om dessa grupper över huvud taget kunde prata med varandra. Men vi såg också att olika institutioner och enheter matchade varandra.

För att den nya akademien ska stämma överens med Högskolelagen utarbetade universitetsstyrelsen ett förslag där styrelsen utser en berednings- och beslutsnämnd med representanter från medicinska och odontologiska fakulteterna och vårdvetenskapliga sektionen. Men också övriga fakulteter, Nordiska hälsovårdshögskolan, sjukvården och regionen får företräda. Resultatet blev en mycket öppen beslutsstruktur.

- Det har tagit fyra år att komma fram till beslut och det är egentligen ett år för mycket. Jag tror att det var i sista stund som beslut fattades.

Den 1 juli 2001 inrättas alltså till slut den hälsovetenskapliga akademien, något som kommer att märkas även ute i samhället.

- Regioninwånarna kommer att möta bättre utbildad sjukvårdspersonal som samarbetar mer effektivt i arbetslag, säger Bengt Odlöw, kommunråd från Mölndals kommun som lett utredningen om akademien. Även våra gemensamma pengar kommer att användas mer effektivt och studenterna kommer att erbjudas en intressantare organisation med ett bredare utbudspaket.

EVA LUNDGREN

Ny akademi ska främja samverkan och öppenhet

Göran Bondjers är projektledare för den nya hälsovetenskapliga akademien.

En av de största organisatoriska förändringarna i universitetets historia - det är vad inrättandet av den hälsovetenskapliga akademien innebär. Men fakulteterna och institutionerna ska finnas kvar även i framtiden.

- De anställda kommer att känna igen sig, lovar Göran Bondjers.

UTBILDNING OCH FORSKNING inom området hälsa knyts samman så att all kompetens tas tillvara på ett mer balanserat sätt. Öppenheten mot övriga delar av GU ökar. Även öppenheten mot samhället och näringslivet blir större.

Så ser visionen ut för den framväxande hälsovetenskapliga akademien. Sedan den 15 maj är det Göran Bondjers som ansvarar för planeringsarbetet.

- Många känner sig naturligt nog osäkra inför framtiden, säger han. Men fakulteterna och institutionerna kommer att finnas kvar och prefekterna på varje institution kommer att få ett tydligare ansvar. En skillnad är att institutionerna i framtiden får uppdrag från två olika håll: från fakultetsnämnderna när det gäller ämnesbunden kunskap, från programnämnder när det gäller utbildning och forskning som engagerar flera ämnen.

Den hälsovetenskapliga akademien blir ett besluts- och beredningsorgan direkt under universitetsstyrelsen och rektor. Det är universitetsstyrelsen själv som beslutar om sammansättningen av akademistyrelsen och vilka uppdrag som

ska delegeras dit. Preses ska arbeta på direkt delegation från rektor.

Tre fakulteter kommer att ingå i akademien: den medicinska, den odontologiska samt den vårdvetenskapliga som förväntas bli egen fakultet den 1 juli 2001. Rekrytering av professorer är redan på gång. Men även representanter för övriga fakulteter vid GU, liksom företrädare för Nordiska hälsovårdshögskolan samt för sjukvård och näringsliv i regionen, kommer att finnas i styrelsen.

Fakulteterna ska svara på disciplinär kunskapsbildning.

Nyetablerade programnämnder ska ta hand om mångdisciplinär utbildning och forskning.

- Hur den direkta organisationen kommer att se ut är något vi jobbar med just nu. Vem ska fatta beslut i vilka frågor? Var ska olika utbildningar ligga? Hur ska inflytandet för de fakulteter som inte ingår i akademien se ut? Allt detta innebär ett omfattande detaljarbete där det gäller att avgöra vad som ska falla på akademistyrelsen, på fakultetsnämnderna, på programnämnderna.

Ett specialproblem är hur samarbetet med Nordiska hälsovårdshögskolan ska se ut - det är ingen svensk myndighet och därför gäller särskilda regler.

- Vad samverkan med Nordiska hälsovårdshögskolan kommer att ge är bland annat ökad kompetens inom området folkhälsovetenskap - det har varit ett dåligt utvecklat område inom Göteborgs universitet.

Att utnyttja hela universitetets kompetens - det kan innebära utökat samarbete med till exempel förvaltningshögskolan eller Handelshögskolan.

- Läkarstudier som vill ha mer utbildning i administration eller ekonomi kommer att kunna utnyttja den kompetens som redan finns på andra fakulteter. Och en programnämnd som sysslar med medicinsk forskning kan utnyttja humanisternas kunskap när det gäller etik, samhällsvetarnas när det gäller juridik och den kunskap som

finns ute i värden när det gäller exempelvis transplantationer.

På så sätt ska även samverkan med sjukvården öka, inte minst för att maximera utnyttjandet av de resurser för utbildning och utveckling som även finns där.

- Vi kommer att tillsätta grupper som ska arbeta med hur de olika typerna av samarbete ska se ut, exempelvis med sjukvården, näringslivet, fackförbund och studenter. Vi kommer även att ha grupper som diskuterar arbetsmiljöfrågor.

Den närmaste tiden kommer Göran Bondjers att besöka varje institution inom det hälsovetenskapliga området för att berätta om den nya akademien men också för att lyssna på synpunkter.

- Studenterna är väldigt positiva och hör till de starkaste tillskyndarna. Andra grupper är mer avvaktande - inte minst prekliniska institutioner som arbetar nära matematisk-naturvetenskapliga fakulteten. Men akademien innebär alltså en ännu större öppning även för dem.

Omkring halva universitetets personal berörs av omorganisationen. En av de viktigaste uppgifterna för Göran Bondjers den närmaste tiden blir att förankra den nya akademien hos alla berörda parter.

- Jag kommer att kalla till flera fakultetsråd under hösten med den nya akademien som huvudtema. De nya prefekterna ska få som uppdrag att tillsammans med mig leda diskussioner inom institutionerna kring de olika förslagen. Via e-post och vår hemsida ska vi kontinuerligt lägga ut alla förslag och etablera ett diskussionsforum. Jag hoppas att alla som har synpunkter hör av sig via e-post eller direktkontakt.

Den 1 juli 2001 ska arbetet vara klart. Då inrättas den hälsovetenskapliga akademien med Göran Bondjers som preses.

- Organisationsförändring är en investering. Initialt kanske man förlorar en del och det kommer att ta några år innan det fungerar som det ska. Men på sikt kommer akademien att leda till att kompetens utnyttjas bättre, samverkan kommer att stimuleras och utbildning och forskning kommer att fungera på ett sätt som blir till glädje både för universitetet och för hela samhället.

EVA LUNDGREN

Brandrättegången – vad händer sen?

Den stora branden på Hisingen och den följande rättegången – vad får de för konsekvenser för förhållandet mellan "invandrare" och svenskar? Kan katastrofen bygga broar mellan människor med olika ursprung – eller har den lett till ytterligare misstro mot det svenska samhället?

DESSA FRÅGOR och liknande hoppas deltagarna i en studie med anledning av brandkatastrofen 1998 få svar på. Studien genomförs inom forskningsprogrammet "Identitet, kultur och livsformer i det samtida Göteborg" som vuxit fram i anslutning till Forum för Studier av SamtidsKulturens seminarier.

– Den rättegång som just hållits i Svenska mässan är ovanlig, inte bara för det stora antalet målsägande och den enorma publicitet rättegång har fått, berättar Ove Sernhede, forskare i socialt arbete och ansvarig för forums verksamhet. Juridiska processer brukar vara inriktade på sakfrågor, men i det här rättegången har känslor fått släppas fram på ett nytt sätt. De anhöriga har fått säga sitt, vilket ibland utmynnat i närmast politiska tal, där man inte enbart velat lasta de fyra ungdomarna. Och rätten har lyssnat. Att man inte har varit så strikt som man brukar vara, att stämningen trots allt varit god i rättegångssalen och att polisen uppträtt så värdigt, allt detta kan bidra till att förtroendet för det svenska samhället återställs.

Studien kommer att bestå av tre nivåer: Nivå ett behandlar hur rättegången uppfattas av de berörda, anhörigorganisationer, släktingar. Det är docent Abby Peterson på sociologiska institutionen som

tillsammans med två D-studenter ska genomföra den undersökningen.

– Vi ser brandrättegången som en ritual för att integrera människor, berättar Abby Peterson. Vi försöker ta reda på hur man fått information inför och under rättegången, hur försvarare, polisen och pres-

sen betett sig. Men vi gör inga intervjuer med anhöriga, det skulle aldrig gå att vara påträngande mot människor som befinner sig i en sådan här situation.

Nivå två innebär en vidgning av perspektivet.

– I tre gymnasieskolor har vi valt ut tre grupper om tio ungdomar som ska utgöra paneler som vi ska träffa fyra fem gånger och samtala med, förklarar Ove Sernhede. Hur tänker ungdomarna om det som hänt, vilka ritualiserade former finns det för att bearbeta sådana här händelser, hur ser segregationen ut i ungdomsgrupper? Vi kommer att spela in samtalen som ska fortsätta till hösten.

Dennis Pettersson vid etnologiska institutionen ansvarar för undersökningen.

– Tredje nivån består av en enkät som vi gör i samarbete med SOM-institutet där göteborgare kommer att få svara på frågor som berör branden och rättegången.

Vad man hoppas komma fram till är naturligtvis att rättegången trots allt ska ha fört något positivt med sig.

– Om myndigheterna lyckas hantera allt det här på ett bra sätt kan det innebära att förtroendet för samhället, polisen, makthavare förstärks. Nya vägar för samverkan mellan olika människor kan kanske uppstå då.

– Därefter ska en slutrapport sammanställas, sammanfattar Ove Sernhede.

GU:s rektor har tilldelat projektet 300 000 kronor.

Ove Sernhede deltar i ett forskningsprojekt som ska studera konsekvenserna av rättegången.

EVA LUNDGREN

Äntligen dags för Linnaeus!

Efter två års utredningar startar till hösten Linnaeusprogrammet. Det handlar om lärar- och studentutbyte med högskolor utanför OECD-området. Målet är att i Sverige öka kunskap om och förståelse för dessa regioner samtidigt som människor i dessa områden ska få kunskap om Sverige.

LINNAEUSPROGRAMMET baserar sig på en utredning som gjordes våren 1998 om internationalisering av högskolan med tyngdpunkt på högskolor utanför Europa.

Utredningen har sedan dess legat på departementet, först nu har beslut fattats.

– Det här passar väldigt bra in i GU:s internationaliseringspolicy, säger Ingela Elofsson, chef för internationella sekretariatet. GU har ju redan utbytet med bland annat Sydafrika och Tanzania och vi vill

gärna hitta fler universitet i andra delar av världen att samarbeta med.

Linnaeusprogrammet består av tre delar: planeringsresor, lärarutbyte och studentutbyte.

– Det är mycket bra att programmet är upplagt på det här sättet. En planeringsresa där man kommer överens om hur utbytet ska ske är väldigt viktig om man nu inte redan har etablerade kontakter. Att sedan lärare åker iväg och skaffar sig en uppfattning innan man skickar ner studenter gör att utbytet blir mer förankrat på institutionerna än om studenterna bara åker ner själva.

Programmet kommer att bestå av två stipendieprogram: Linnaeusstipendier för utresande svenska deltagare och Palmestipendier för hitresande utländska deltagare. Båda stipendieprogrammen omfattar planeringsresor samt lärar- och studentutbyte. Student-

utbytet ska omfatta mellan en och två terminer.

Intresse för Linnaeus finns redan.

– Vi vill gärna utöka vårt internationella samarbete, säger Mona Fransehn, studierektor på socionomprogrammet. Sverige har ett gott rykte när det gäller social välfärd, många som leder utvecklingsarbete i sina hemländer är intresserade av ett utbyte med oss.

Det är internationella programkontoret för utbildningsområdet som administrerar programmet och Sida som står för finansieringen. Riktlinjer för Linnaeus, anvisningar och blanketter finns på Internationella programkontorets hemsida: www.programkontoret.se.

Ansökan ska lämnas till internationella sekretariatet vid GU senast den 15 augusti.

EVA LUNDGREN

Expo 2000 i Hannover

UNDER TIDEN 5 – 18 juni är staden Göteborg på plats på Världsutställningen Expo 2000 i Hannover.

Förutom den stora nationella utställningen "Kunskapsens broar", ställer Göteborg ut under mottot "närlighet" i en annan del av den nationella paviljongen. Varje dag under de två veckorna arrangeras olika seminarier och symposier med olika teman, såsom miljö, IT, design, konst och medier och vetenskap.

Vid de allra flesta seminarier är det medverkande från näringsliv, organisationer och Chalmers och/eller Göteborgs universitet. Chalmers och GU har en egen dag den 7 juni med flera medverkande, bl a professor Lars Nordström, kulturgeografi, och Hans Glimell, humanteknologi. Den nya IT-högskolan kommer att diskuteras och mänskliga perspektiv på den nya informationsteknologin kommer att ventileras. De

huvudansvariga studenterna 1995 för VM-akademiens ambassadörsprojekt, Erik Lindblom och Magnus Emilson, kommer att berätta en "success-story" om tiden från VM-akademien till börsintroduktionen av deras IT-konsultföretag Mind som genomförs just nu. Inbjudna är tyska universitet och högskolor och tyska IT-företag.

Hon har siktet inställt på guld

– Det gäller att ha ett bra psyke – när man skjuter får man inte ha några andra tankar i huvudet utan måste vara fullständigt koncentrerad.

Så berättar Siw West Thulin. Hon ligger just i hårdträning för att bli uttagen till handikapp-OS i bågskytte.

DET ÄR INTE första gången hon deltar i stora tävlingar – Siw West Thulin har varit med om tre OS. I Barcelona 1992 fick hon silvermedalj. Hon har också deltagit i två VM. 1990 tog hon guld. Och när hon som ensam kvinna deltog i de nordiska mästerskapen utanför Oslo slog hon alla herrarna i sin klass, inklusive sin man.

– Han tävlar också i bågskytte och har ett OS-guld. Vi är nog lika duktiga men om jag skulle ta guld igen, till exempel vid OS i Sydney, då har jag en guldmedalj mer än han

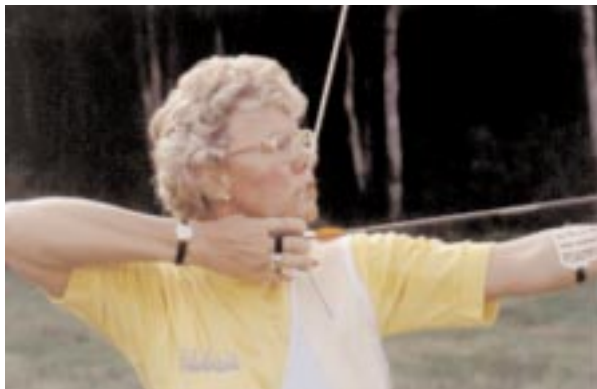

FOTO: OLOF SJÖBERG

Siw West Thulin på personalavdelningen tränar för en plats i OS-truppen.

och det skulle faktiskt kännas ganska roligt.

Siw West Thulin har arbetat vid GU sedan 1981, först på personalavdelningen som löneassistent, sedan på samhällsvetenskapliga fakulteten. Sedan ett år är hon tillbaka på personalavdelningen där hon jobbar med underlag för att GU:s anställda ska få bra pensioner. Förutom bågskytte simmar hon en gång i veckan, hon cyklar och tycker också om att paddla.

– Men bågskytte är en fantastisk sport, inte minst för att vem som helst kan vara med – unga, gamla, kvinnor och män. Bågen ska vara ungefär lika lång som man själv och man kan skjuta sittande eller stående, både inomhus och utomhus. Ute är det friare och härligare även om det skulle regna och blåsa.

Siw West Thulin är med i Lindome Bågskytteklubb och har förutom stora framgångar i olika tävlingar också fått Mölndalspostens guldmedalj och Stora grabbars märke – en utmärkelse som bara den som varit en duktig idrottsman under en längre tid kan erövrar. Och Sverige är en mycket bra bågskyttenation trots att antalet aktiva inte är mer än cirka 6 000. Ute i Europa är intresset mycket större.

– Men bågskytten betyder mycket mer för mig än bara sport. Genom skytten har jag fått resa en hel del, både runt om i Europa, USA, Asien och Nya Zeeland. Och så har jag fått många vänner, bland annat Antonio Rebollo – han som tände OS-elden med en pil i Barcelona 1992.

Min man och jag var till exempel med på hans bröllop. Uttagningen till OS ska vara klar den 16 juni.

EVA LUNDGREN

Krönikan

”Sjunger ni psalmer, eller...?”

”Vad gör ni egentligen däruppe på religionsvetenskap?” frågade en kollega. ”Sjunger ni psalmer eller...?” Frågan kan förefalla som ett skämt, men med åren har jag fått veta att vår verksamhet i Andarnas hus som institutionen Lennart Torstensonsgatan 11 kallas, uppfattas som ett mellanting mellan bönhus och prästseminarium av många som inte kommit i kontakt med vår verksamhet.

Nej, vi sjunger inte psalmer. Somliga av oss ber inte ens böner, annat än när vi försöker passera Korsvägen i rusningstid. Vi predikar inte heller, utan håller föreläsningar, gruppövningar och seminarier som alla andra humanistiska institutioner gör. Föreläsningarna kan handla om Gud men också om gudar och gudinnor, kentaurer, serafim, jättar eller vidunder. Det kan handla om skapelsen, om antiken, existensialism, Schopenhauer eller New Age.

I Andarnas hus finns det många boningar.

Mer än något annat handlar dock ämnet religionsvetenskap om människan och hennes handlingar, hur de nu tar sitt uttryck. Det handlar också om människans livsåskådning, det vill säga vad hon betraktar som den yttersta angelägenheten av sitt liv och tillvaro. Däremot är det inte så att den som söker en tro finner den i Andarnas hus. Ofta förvandlas också inställningen från ”jag vet att jag tror” till ett ”jag tror att jag vet”, en nödvändig process för den som genomgår en utbildning som leder fram till att verka som lärare eller präst. Fundamentalistiska riktningar lär inte gilla den utvecklingen och lär också ha gett sina studenter rådet att ta sig genom utbildningen utan att ta intryck av den ”som om man försöker passera en sotig skorsten med en vit skjorta och behålla denna ren”.

Det är inte alla som tror att vi sjunger psalmer

Det finns mycket mellan himmel och helvete och inte minst i form av ondskan, som de flesta religioner personifierat till en djävulsgestalt. Denne anses vara upphovet till allt ont och den som hela tiden ligger på lur för att förleda Guds barn, en kraft utanför oss själva, någon som vi alltid kan skylla på.

Rent religionshistoriskt stammar djävulsgestalten från det gamla Iran liksom tron på frälsaren och det eviga livet. Enligt denna uråldriga religion stiger mörkrets furste in i Guds fullkomliga skapelse och fördärvar den med sin ondska, men människan har dock fått möjlighet att välja mellan

det onda och goda i tanke, ord och gärning.

Detta är inte helt enkelt. En gammal legend från kristendomens första århundraden berättar om den helige Sankt Antonius som vandrat ut i öknen i Egypten och där mediterade i sin ensamhet, försjunken i kärlek till Gud. Detta retade djävulen, som dock fann tillfället väl valt för att träna några yngre kollegor. Dessa fick i uppgift att störa Sankt Antonius koncentration och vända hans tankar, om bara för en kort sekund, bort från Gud. Smådjävlar rasslade förtjust med svansarna och satte sedan igång av alla krafter. De yngre och inte fullt så begåvade försökte skrämja honom med enfaldiga förvandlingar till drakar eller vidunder, något som helgonet inte alls brydde sig om. Andra, mera avancerade demoner, utvecklade en mera raffinerad taktik: de uppträdde som sköna kvinnor i de mest förföriska positioner, vilket inte störde Sankt Antonius ett dugg. De mest begåvade ställde till med visioner av kosmiska katastrofer för att väcka helgonets uppmärksamhet, men inte heller detta rubbade hans lugn.

Nu hade Djävulen tröttnat på sina pry-ölever och väste: ”Amatörer! Nu skall jag visa er hur det skall gå till!” Och så förvandlade han sig till den allra minsta lilla viskning, som bars fram av vinden, så svag men ändå full tydlig för den helige Antonius, som nåddes av orden: ”...vet du om att din kusin blivit ärkebiskop av Alexandria?” En skugga gled över helgonets drag och han förlorade sin mystiska förening med Gud.

Se, det var en riktig djävull!

Man kanske skulle ta upp en psalm...

BRITT-MARI NÄSSTRÖM
Professor i religionsvetenskap

Miljöprofil tar över på Handels

Rolf Wolff vill satsa mer på näringslivssamverkan

Företagsekonom Rolf Wolff blir ny rektor på Handels.

Med mycket bred marginal blev professor Rolf Wolff vald till dekanus och rektor vid Handelshögskolan. Han är en av grundarna av Gothenburg Research Institute, GRI, och en internationellt känd forskare inom sitt område. För bara en månad sedan utsågs han till professor i miljömanagement vid Chalmers, den enda professuren inom området i Sverige.

BARA TVÅ DAGAR efter valresultatets offentliggörande vill inte Rolf Wolff kommentera den externa utvärdering som nyligen gjorts eller avslöja vad han tänker göra som dekanus.

– Det vore dumdrigtigt av mig att säga något i det här läget. Jag behöver få tid att fundera, sätta mig in i arbetet, diskutera och förankra mina idéer.

Det är kanske lite av tidens tecken att det blir en företagsekonom med inriktning mot miljö- och etikfrågor som tar över ledningen av Handelshögskolan. Intresset för miljöforskning har vuxit snabbt under 90-talet och miljöfrågor har blivit allt viktigare för företagen.

– Tidigare trodde man att man kunde lagstifta mot alla miljöproblem, men under 90-talet har det visat sig att lagstiftningen har stora begränsningar, berättar Rolf Wolff. Det går till exempel inte att lagstifta mot användning av produkter. Företagen spelar en allt viktigare roll i förverkligandet av ett miljövänligt samhälle.

Rolf Wolff intresserar sig för hur företagsledare ser på miljö och sociala frågor. I praktisk mening syftar miljömanagement till att få företag att för-

stå vikten av satsningar på miljöförbättringar.

Det faktum att han är nybliven professor vid Chalmers samtidigt som han blivit tillfrågad om att bli rektor för Handelshögskolan, ser han inga problem med.

– Nej, det finns inga lojalitetskonflikter, intygar Rolf Wolff. Snarare tvärtom. Göteborg som kunskapsstad tjänar på att utveckla samarbetet mellan GU och Chalmers.

Rolf Wolff tänker inte avveckla alla sina uppdrag bara för att han fått uppdraget att leda Handelshögskolan. Han kommer fortsätta med sin forskningsverksamhet och är tillfrågad att leda arbetet med "Corporate Social Responsibility" i World Business Council for Sustainable Development, WBCSD.

Dekanskapet får inte ta all tid, poängterar Rolf Wolff, som tycker det är viktigt att

kunna arbeta med sin forskning. Det är en anledning till att ledningsgruppen är utökad: vid sin sida har han prodekanus Ulf Ohlsson och Gunilla Bornmalm-Jardelöw (föreslagen som vicedekanus).

Rolf Wolff ser det som en utmanande uppgift att vara med och utveckla Handelshögskolan.

– Vi har mycket hög nivå på forskningen vid Handelshögskolan, något som borde lyftas fram mer. Jag vill gärna hjälpa till att göra Handelshögskolan mer känd utanför universitetet så att vi får den status som vi förtjänar.

Men om Handelshögskolan ska kunna klara av den ökade konkurrensen är det helt nödvändigt med ökat externt stöd, hävdar Rolf Wolff.

– De resurser vi har i dag räcker inte. Mer pengar från staten kan vi nog inte förvänta oss. Utan det blir allt viktigare att värva resurser från näringslivet och jag vill försöka se till att vi på Handels får ett bättre manöverutrymme och mer resurser.

Att söka externa medel till projekt, det har Rolf Wolff stor erfarenhet av efter tio års arbete som forskare vid Gothenburg Research Institute (som till 90 procent finansieras av externa medel). Men att näringslivssamverkan skulle äventyra forskningens oberoende, det tror han inte.

– Jag har aldrig varit med om att företag vill styra forskningen, betonar Rolf Wolff. Däremot ställer externa resursgivare krav på resultat, men det ser jag bara som positivt.

En annan hjärtefråga är personalpolitik och rekrytering. Han tycker att

akademiska institutioner generellt är dåliga på att ta hand om den egna personalen.

– Vi har allt fler lektorer som är utbrända och en skev åldersstruktur som gör att vi måste sätta in lämpliga åtgärder. På grund av bristande resurser kan vi inte ens behålla de duktigaste yngre forskarna för att det inte finns tillräckligt med post-doc tjänster och forskarassistenttjänster.

– Vi måste få en bättre personalpolitik som gör att vi kan behålla vår personal och att de får en rimlig arbetsbörda.

Hur ser du på rollen som dekanus?

– Jag tror inte att det fungerar att komma in och styra och ställa. Som dekanus måste man vara lyhörd och kunna lyssna. Det är oerhört viktigt att kunna delegera så mycket av det praktiska arbetet som möjligt. Min roll är snarare att föra en strategisk diskussion om hur vi kan utveckla Handelshögskolan på bästa sätt och att vara ett stöd för verksamheten. Handelshögskolans rektor är så bra som det stöd han får!

ALLAN ERIKSSON

KORT BIOGRAFI:

Rolf Wolff, 47 år, gift med Héléne Wolff, läkare på Sahlgrenska, tre barn (Disa 16, Fanny 12, Philip 10) Född i Wuppertal, Tyskland
1981 Disputerade med avhandlingen "Der Prozess des Organisierens. Zu einer Theorie des organisationalen Lernens"
1982-1985 Docent i företagsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm
1985 Dekanus för ekonomiska fakulteten, Nordische Universität i Flensburg
1988-1990 Adjungerad professor vid Handelshögskolan, Göteborgs universitet
1990-1997 Föreståndare för Gothenburg Research Institute, GRI
1998-1999 Professor i miljömanagement vid Handelshögskolan i Köpenhamn och chef för Center for Business and Environment. Programansvarig för GRI:s miljöforskning. Dessutom projektansvarig för Skandias arbete med SRI (social responsible investments).
2000 Professor i miljömanagement (sustainability management) vid Chalmers

Nya namn i Handelshögskolans ledning

Professor Rolf Wolff valdes till dekanus och professor Ulf Olson till prodekanus. Till övriga ledamöter i nämnden valdes universitetslektor Gunilla Bornmalm-Jardelöw (som också är föreslagen som vicedekanus), professor Christina Hultmark, professor Olov Olson och universitetslektor Axel Targama.

Notiser

EndNote räddar dina fotnoter

TILLHÖR DU DEM som tycker att fotnoter är krångliga och svåra att få med på sidorna? Ett nytt program för referenshantering EndNote hjälper dig att organisera alla de fotnoter som måste finnas med en uppsats eller vetenskaplig rapport. GU har beställt ett heltäckande sitelicensavtal för EndNote. Den nya versionen har över 30 bibliografifunktioner för en mängd olika områden som fysik, biomedicin och humaniora. Avtalet omfattar både GU:s och Chalmers samtliga anställda och studenter.

Programvarorna får installeras fritt både på jobbet och för hemanvändning, men eftersom licensen är en s.k. "hyrlicens" måste både personal och studenter avinstallera programmen efter avtalstidens slut, eller vid avslutade studier.

Vill du veta mer om EndNote och GU:s och Chalmers övriga licensavtal klicka vidare till: <http://licenser.adm.gu.se>

Nytt namn på Korsvägen

UNIVERSEUM – så blir namnet på det nya vetenskapscentrum som byggs vid Korsvägen. Enligt VD Anna Nilsson-Ehle står namnet för helhets- syn och sammanhang, då ambitionen är att besökarna ska få uppleva hur människa, natur och teknik hänger ihop.

Populär fondkväll

UNIVERSITETET och Handelsbanken bjöd den 25 maj in till en alldeles särskild fondkväll i aulan i Vasaparken. Cirka 160 personer kom för att ta del av information om Göteborgs Universitets Forskningsfond, som årligen delar ut 2 procent av fondens behållning till universitet för stipendier till unga forskare. För 1999 var det hela 2,5 miljoner och 45 stipendiater – i princip var tredje sökande – hade turen in år. Tre färskaste stipendiater fick representera alla de 45 och de fick diplom och möjlighet att berätta vad de skulle göra med pengarna. Det var Ylva Hagström från etnologiska institutionen, som forskar om identitet och individer i storstadsmiljö, Fu Ying från institutionen för fysik och teknisk fysik som konstruerar detektorer med halvledande kvantbrunnar för infraröd detektorteknologi och Carol Nilsson från institutionen för medicinsk kemi och hon forskar kring en sorts bakterie som är inblandad vid uppkomsten av magsår. Alla tre kommer att resa till utländska universitet för sina stipendier. Rektor och prorektor Martin Fritz höll tal och Per Unenge från Handelsbanken konstaterade att den som 1996 satte in 10 000 kronor i fonden i dag kan kvittera ut 23 700 kronor.

Fannie Gaston Johansson, amerikansk gästprofessor, som utvecklar forskningsprogram i omvårdnad.

Den första afroamerikan som blivit medlem av värdvetenskapliga sektionen vid Johns Hopkins universitetet i Baltimore. Men också en forskare med stor kännedom om Sverige. Fannie Gaston Johansson, docent vid Johns Hopkins universitetet, är under vintern gästprofessor vid värdvetenskapliga sektionen vid GU. Tillsammans med medicinska ämnesföreträdare har hon utarbetat GU:s första forskarutbildning i omvårdnad.

Kan du berätta lite om dig själv?
- Jag är född i North Carolina och ville bli sjuksköterska redan som liten. När jag studerade vid Berkeley University i Kalifornien fick jag en rumskamrat som hade släkt i Sverige och hon gjorde mig jag nyfiken på det här landet. Så när jag var klar med min utbildning år 1968 åkte jag först till Uppsala, sedan till Göteborg. Här undervisade jag vid Vårdhögskolan samtidigt som jag forskade om smärtupplevelser. Jag gifte mig, fick tre barn och 1985 disputerade jag. Det var nyttigt för mig att forska här eftersom jag lärde mig att vara målinriktad och att alltid publicera det jag kommit fram till.

Efter sju ton år i Sverige återvände jag till USA där jag så småningom blev docent vid Johns Hopkins universitetet.

Kan du berätta om vad du arbetar med vid värdvetenskapliga sektionen.

- Jag har utvecklat tvärdisciplinära forskningsprogram i omvårdnad där flera discipliner som till exempel omvårdnad, medicin och psykologi ska samverka. Vi samarbetar med olika kliniker i Göteborg och särskilt på Jubileumskliniken har vi kommit långt med vår planering. Den här typen av samarbete är mycket vanlig i USA och oerhört betydelsefull. Den leder till nya insikter som man inte skulle ha fått om varje disciplin arbetat var för sig. Intresset för forskarutbildningen har varit fantastiskt stort. Till omkring tio platser har vi fått 62 sökande.

Du håller också på med egen forskning. Kan du berätta om den?

- Jag undersöker livskvaliteten hos kvinnor som genomgått benmärgstransplantation i samband med bröstcancer. Jag försöker ta reda på vad man kan göra för att hjälpa både dem och deras nära anhöriga som ofta får ta ett stort ansvar i vården. Bland annat studerar jag vilken effekt olika strategier för att klara av sjukdomen kan ha, som samtal, avslappning och positivt tänkande.

Vad tror du kommer att hända inom området omvårdnad i framtiden?

- Man kommer att samarbeta mer i forskarlag och ta hänsyn till hur hela människan mår på ett annat sätt än nu. Den psykologiska aspekten på sjukdomar, vilken inställning patienten har, kommer att spela en större roll. Samtidigt kommer den medicinska utvecklingen att gå framåt, vi kommer att få mer behandling på molekylär nivå och sjukdomar kommer att undersökas genetiskt.

Vad tycker du om att vara tillbaka i Göteborg?

- Jag trivs väldigt bra på Johns Hopkins, det är en underbar atmosfär där med många framstående forskare och specialister. Men jag har tillbringat en viktig del av mitt liv här, inte minst när barnen var små, så på sätt och vis finns nog mitt hjärta trots allt i Göteborg.

EVA LUNDGREN

HISTO-CENTER
Skandinaviskt Centrum för Histoteknik AB

Histoteknik för forskning!
Modern teknik med snabb och kostnadseffektiv service.
Vi utför alla moment inom vävnadspreparering t. ex.

Urskalkning: med eller utan mikrovågsteknik, röntgenkontroll

Snittning: frys-, paraffin-, plast-, (glykol-metylmetakrylat) och slipsnit

Färgning: traditionella histologiska-, enzym-, immuno-histokemiska- och immunofluorescens

Histo-Center är ackrediterat som provningslaboratorium av Sveciac för metoden *Teknik för vävnadsbehandling av celler och vävnader i mikrovåg*.
Kontakta oss för ytterligare upplysningar och referenser.
Vi samarbetar med de flesta universitet och företag i branschen.

Vi har öppet hela sommaren!

Adress: Box 138, 421 22 Västra Frölunda
Besöksadress: Marconigatan 31, Frölunda Specialistsjukhus
Tel/fax: 031-49 50 51, epost: histo.center@swipnet.se

IT på svenska – i Kina

ATT GÖTEBORGS UNIVERSITET anordnar ett IT-seminarium är inte särskilt uppseendeväckande. Sådana arrangemang hör numera till den akademiska vardagen. Såvida de inte äger rum i Kina. Det är än så länge rätt sällsynt.

Men det händer. Senast hände det i början av maj på Nordic Centre vid GU:s systemuniversitet Fudan University i Shanghai. Där arrangerade internationella sekretariatet vid GU, tillsammans med Nordic Centre och Lunds universitet, IT-seminariet New Technologies – Old Dreams.

Själva seminariet kan betecknas som just en gammal dröm – från i fjol. Då var GU, som bekant, i Shanghai för att arrangera och medverka vid andra seminarier – de som bildade det vetenskapliga inslaget i programmet för China Sweden Days (och av vilka ett handlade om IT). En delegation från GU besökte då Fudan University och under det besöket – vars viktigaste konsekvens var att ett samarbetsavtal slöts mellan de båda universiteterna – föreslog professorn i kulturgeografi och universitetsrådet, i dag vicerektor, Lars Nordström, att ett svenskt-kinesiskt seminarium kring IT-frågor skulle ordnas på Nordic Centre.

Nu – i samband med firandet av 50-årsminnet av Sveriges erkännande av Folkrepubliken Kina – blev idén verklighet. Torsdagen den 11 maj invigde utbildningsminister Thomas Östros New Technologies – Old Dreams, som sedan pågick i två dagar. Ett 40-tal kinesiska och svenska forskare deltog. De kinesiska kom från Fudan och Shanghai Academy of Social Sciences, de svenska från universiteterna i Göteborg, Lund, Uppsala och Umeå.

Göteborgs universitet representerades av universitetsrådet för IT-frågor Berner Lindström, universitetslektorn i informatik Urban Nuldén, professorn i matematik Philip Brenner, universitetslektorn i humaneteknologi Göran Sundqvist samt initiativtagaren till seminariet, Lars Nordström. Dessutom var prorektor Martin Fritz ordförande under en av sessionerna.

NYA PROFESSORER

Ulf Björklund, professor i statsvetenskap
Aif Björklund, professor i musikvetenskap
Silve Ohlander, professor i engelska
Ewa Pihlhammar Andersson, professor i värdpedagogik
Peter Hybinett, professor i design och konsthantverk avseende färg- och formstudier

NY ADJUNGERAD PROFESSOR

Docent Peter Held, adjungerad professor i klinisk kardiovaskulär forskning vid hjärt- och lunginstituttionen

NYA DOCENTER

Leonid Kuzmin, docent i fysik
Staffan Andersson, docent i ekologisk zoologi
Per Jonas Bergquist, docent i neurokemi med inriktning mot experimentell neuroimmunologi
Bertil Marklund, docent i allmänmedicin
Elisabeth Svanberg, docent i kirurgi
Merle Jacob, docent i vetenskapsteori

ÖVRIGA FÖRORDNANDEN

Bo Palmqvist, säkerhetschef vid fastighetsavdelningen
Michael Axelsson, universitetslektor i zoologi vid

zoologiska institutionen
Monica Löfgren Nilsson, universitetslektor i journalistik och masskommunikation
Nina Johansson, vikariat som institutionssekreterare vid psykologiska institutionen
Yvonne Garblad, vikariat som institutionssekreterare vid psykologiska institutionen

Gästprofessor Wollrath fortsätter i höst

Företagsledaren Björn Wollrath, som är innehavare av Assar Gabrielssons gästprofessur i tillämpad företagsledning vid Handelshögskolan, har fått förlängt förordnande fram till 31 decem-

ber 2000. Gästprofessuren finansieras av näringslivet genom Stiftelsen Göteborgs Handelshögskoleförf.

Björn Wollrath

GÄSTKRÖNIKAN

Statsmakterna vill inte ha för många humanister

För tjugotre år sedan kom antologin "Humaniora på undantag" som var resultatet av ett forskningsprojekt inriktat på de svenska humanistiska traditionerna. Humanioras ställning i Sverige var svag och svagare blev den. Boken syftade till att utforska den humanvetenskapliga traditionen i Sverige, men också att kritisera de vetenskapsideal som förhärskat och begränsat.

JÄLV HADE JAG just börjat mina doktorandstudier och tyckte att inget var mer spännande än humanvetenskaplig teoribildning. Det fanns mycket att ta av – från marxism, strukturalism, semiotik, fenomenologi et cetera. Hur ser situationen ut i dag, ett kvartssekel senare? Ja, den kritiska aktiviteten inom humaniora har inte saknats och vi har fått lära oss att stava till dekonstruktion, cultural theory, postkolonial teori, nyhistoricism, genusvetenskap med mera. Som i alla andra tider har Sverige varit ett idogt importland av idébildningar.

Hur har de sedan omsatts? De institutionella villkoren för humaniora har ständigt blivit allt knappare och samtidigt står vi inför en paradox där det levande, unga intresset för humaniora ständigt växer. Men statsmakterna skyggar för detta intresse, det är inte utbildningspolitiskt lämpligt med så många humanister. Humaniora förblir, som Sverker Sörlin formulerat det, festtalens älskling. Risken är nu att den humanvetenskapliga seminariekulturen utplånas i brist på doktorander – en konsekvens av den Carl Tham-ska reformen av forskarutbildningen.

Man reagerar med uppgivelse eftersom vi nu stegar in i ett samhälle där just förmågan att läsa, tolka och skapa historiska sammanhang är alldeles grundläggande färdigheter. Det är ju just de färdigheterna som humaniora kan förmedla.

Men samtidigt kan jag tycka att det finns ett gammalt reaktivt mönster bland humanister där man legitimerar sin verksamhet med museala ideal och därmed hamnar i en kränkt och harmset defensiv attityd. För det måste ju också vara så att humanvetenskaperna befinner sig i närkontakt med sin samtid vilket öppnar för nya uppgifter och andra argument. Och då menar jag inte att humaniora skall göra sig anpassligt och instrumentellt, snarare att själva kunskapsfältet förändras och problemställningarna med dem. Ett exempel – den klassiska motsättningen mel-

FOTO: KAMAREREN/STAFFAN NUSSE

lan naturvetenskap och humaniora förskjuts av den digitala kulturen som förmår att förvandla/komprimera ett helt humanistiskt bibliotek till en bok. Perspektiven svindlar och eftersom vi i allt intensivare grad närmar oss en läs- och skriv-, konversations- och tolkningskultur måste humanvetenskaperna öppna ögonen för detta. Annorlunda uttryckt – hävda allmänbildningens vikt i en fragmentariserande samtid.

Detta är bakgrunden till den serie artiklar kallade Humaniora 2000 som Göteborgs-Postens kultursida publicerat under våren. Carl Rudbeck pekade på allt som gammal humaniora exkluderat och Håkan Thörn drog en lans för postkolonial teori. Jesper Svenbro beskrev hur vi kan lära oss att läsa och skriva av både greker och romare, Arne Melberg jämförde utbildningen i Skandinavien och Lisbeth Larsson anknöt till Raymond Williams sociala kulturbegrepp. Vidare diskuterade Johan Franzon kunskapssamhället med samhällsvetare medan Torgny Nordin uppsökte Chalmers Media Lab. Slutligen visade Lena Johannesson vilken betydelse konstvetenskapen har i en exploderande bildkultur.

Så roligt att humanistiska fakulteten fortsätter på detta spår under höstens Humanistdagar!

MIKAEL VAN REIS
 Kulturchef på Göteborgs-Posten,
 fil dr i litteraturvetenskap

ANC-kämpe föreläser om Sydafrikas demokratiska utveckling

EN AV SYDAFRIKAS STORA demokratikämpar, borgmästare Ncebe Faku i Port Elizabeth i Sydafrika, besöker Göteborg i början av augusti. Måndagen den 7 augusti håller han en föreläsning i universitetsaulan med titeln: "From Robben Island to Modern Democracy". ANC-kämpe Ncebe Faku satt 17 år på Robben Island, där även Mandela var fängslad. Besöket sker inom ramen för vänorsamarbetet Göteborg och Port Elizabeth, och arrangeras av internationella sekretariatet. Missa inte detta tillfälle!

Tid: 7 augusti preliminärt kl 18.15
 Plats: Universitetsaulan, Vasaparken